

YIL: 14 SAYI: 136 EYLÜL 2000

P.P. 72
İZMİR PİM.

bülten

TMMOB MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI İZMİR ŞUBESİ AYLIK YAYIN ORGANI

İzmir Posta İşletmesi Baş Müdürlüğü'nün 14.07.1999 tarih ve 2613 sayılı izni ile ağız kapatılmıştır

V. Ulusal Tesisat Mühendisliği Kongresi ve Sergisi

ile

II. Ulusal Hidrolik Pnömatik Kongresi ve Sergisi

çalışmaları
yoğunlaşıyor

TMMOB, YILDÖNÜMÜNDE DEPREM BÖLGESİNDEYDİ

Yapı Denetimi Kuruluşları Sorgulanıyor

- TMMOB YÖNETİM KURULU
BERGAMA'DA TOPLANDI
"Bu macera bitmeli, Eurogold gitmeli"
- TEMİZ ENERJİ KULLANIMINDA
ÖRNEK UYGULAMA
- ŞUBEMİZDEN YENİ EĞİTİMLER

- ÜYELERİMİZE İNDİRİMLİ
FOTOĞRAFÇILIK KURSU
- ISI YALITIMI PROJE HAZIRLAMA
ESASLARI BİLGİLENDİRME
TOPLANTISI 28 EYLÜL'DE

tmmbob

makina mühendisleri odası izmir şubesi
bilgi işlem merkezi

BİLGİSAYAR

Windows, Excel,
Winword

AutoCAD

İleri AutoCAD
Uygulamaları

AtuoDesk
Mechanical Desktop

Windows
Access

Ücretsiz Temel
Eğitim

KURSLAR HAKKINDA GENEL BİLGİLER

DERS SAATI	: 1 ders saati 45 dakikadır.
ÖDEME	: 1 peşin 2 taksit şeklinde, elden ya da banka havalesi* ile yapılabilir.
SINIF DÜZENİ	: 12 kişilik kıımlı sınıflarda 2 kişiye bir bilgisayar düşecek şekildeidir.
BELGE	: Başarıllı olanlara "MMO Katılım Belgesi" verilir.
DERS ŞEKLİ**	: Tüm dersler uygulamalı olarak bilgisayar başında gerçekleştirilir.

KURS SÜRELERİ

GRUP	TOPLAM	HAFTA İÇİ	HAFTA SONU
Windows-Excel-WinWord	(CEW) 60 ders	21 ders günü	11 ders günü
AutoCAD	(ACAD) 50 ders	18 ders günü	11 ders günü
İleri AutoCAD	(A3D) 35 ders	12 ders günü	6 ders günü
Mechanical Desktop**	(MDT) 100 ders	36 ders günü	22 ders günü
Windows-Acess**	(ACC) 30 ders	11 ders günü	6 ders günü
ÜCRETSİZ TemelEğitim***	(BAS) 10 ders	---	---

* Havale gönderilmeden önceki bölüme Adayın adı, soyadı, katıldığı/katılacağı kursun kodu ve ödemesi yapan kişi ya da kurum yazılmalıdır. Havale dekontu, Bilgi İşlem Sorumlusu adına 0 232 422 60 39'a faksilanmalıdır. Kurslara dahil olmayanların öncelikle telefon ile rezervasyonu yaptırılmaları gerekmektedir.

** Adaylar, sınıfların boş saatlerinde ücretsiz olarak ek uygulama yapabilirler.

*** Kontenjan doldukça açılır.

**** İlgöretim 3 (dahil) ve Lise 1 (dahil) arasındakiki ÜYE çocukları içindir.

***** Kontenjan doldukça açılır.

WINDOWS 98 - EXCEL 97 - WINWORD 97 - İNTERNET KURS TARİHLERİ					
KODU	TARİHLER	GÜNLER	SAATLER	ÜCRET	AÇKL.
CEW-2000/08	19.09 / 03.11.2000	Salı, Çarş, Cuma	19:00-21:20	72.000.000	
CEW-2000/09	23.10 / 23.12.2000	Cumartesi	14:30-18:45	-----	
WINDOWS 98 - ACCESS KURS TARİHLERİ (60 Ders)					
KODU	TARİHLER	GÜNLER	SAATLER	ÜCRET	AÇKL.
WAC-2000/03	30.09/28.11	Cumartesi	10:00-14:15	72.000.000	
AutoCAD 2000 KURS TARİHLERİ (50 Ders)					
KODU	TARİHLER	GÜNLER	SAATLER	ÜCRET	AÇKL.
ACAD-2000/13	16.09 / 18.11.2000	Cumartesi	10:00-14:20	72.000.000	
ACAD-2000/14	30.09 / 02.12.2000	Cumartesi	14:30-18:50	72.000.000	
ACAD-2000/15	10.10 / 17.11.2000	Salı, Çarş, Cuma	19:00-21:20	-----	
ACAD-2000/16	23.10.2000 / 06.01.2001	Ptesi, Perşembe	19:00-21:20	-----	
AutoCAD ile 3B ÇİZİM ve KATI MODELLEME KURS TARİHLERİ (85 Ders)					
KODU	TARİHLER	GÜNLER	SAATLER	ÜCRET	AÇKL.
A3B-2000/03	28.10/02.12.2000	Cumartesi	14:30-19:10	-----	
AutoDesk Mechanical Desktop KURS TARİHLERİ (100 Ders)					
KODU	TARİHLER	GÜNLER	SAATLER	ÜCRET	AÇKL.
MDT-2000/01	10.10/22.12.2000	Salı, Çarş, Cuma	19:00-21:20	-----	

Bilgi İşlem Merkezi

Tel : 0 (232) 463 41 98'den 126 ya da 145 (Hafta içi 13:30 - 21:30 arası)
Banka H. No : Ziraat Bank. Als.Şb. 304400-20051-6 Mak.Müh.Od.Izmir Şb. Hes.
Sorumlu : Orhan ÖZCAN

bülten

EYLÜL 2000

Yıl : 14 • Sayı : 136

MMO İzmir Şubesi Adına Sahibi
Doğan ALBAYRAK Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Kazım UMDULARBülten Yayın Komisyonundan Sorumlu
Yönetim Kurulu Üyesi
Oğuz İNCEOĞLU Yayına Hazırlayan
Asuman MEMENBülten Yayın Komisyonu
**Berkay ERIŞ • Ayhan KILIÇ •
Muzaffer ÇELİK • Sungu
KÖKSALÖZKAN • Abdullah
AYDEMİR**Gönderilen yazıların yayınlanıp
yayınlanmamasına, TMMOB Makina
Mühendisleri Odası İzmir Şubesi Yönetim
Kurulu karar verir. Yayımlanan yazılardaki
sorumluluk yazarlarına, ilan ve reklamlardaki
sorumluluk ilanı veren kişi veya kuruluşa aittir.
Bülten'e gönderilen çeviri yazıların kaynağı
mutlaka belirtilir. Gönderilen yazılar,
Yazarlarına geri verilmez.**Sayfa Düzenleme:**AYNA Tanıtım & Ofis Hizmetleri
Tel: 0 (232) 464 91 98**Teknik Hazırlık ve Baskı**Altındağ Matbaası
Tel: 0(232) 457 58 33**YÖNETİM YERİ**Atatürk Cad. No: 422 Kat: 5
35220 Alsancak - İZMİR

Tel : 0 (232) 463 41 98 (PBX)

Faks : 0 (232) 422 60 39

E-posta: izmir@izmir.mmo.org.tr

Web adresi: <http://www.mmo.org.tr/izmir>**Baskı sayısı: 5250****Ayda bir yayınlanır.****MMO üyelerine ücretsiz gönderilir.****2000 YILI****REKLAM BEDELLERİ**

Arka Kapak : 275.000.000.-TL.

İç Kapaklar : 180.000.000.-TL.

İç Sayfalar

Tam Sayfa : 130.000.000.-TL.

1/2 Sayfa : 80.000.000.-TL.

1/4 Sayfa : 45.000.000.-TL.

KOBİ'ler için

1/4 Sayfa : 35.000.000.-TL.

Fiyatlara KDV eklenir**KÜRESEL SALDIRIYA KÜRESEL DİRENİŞ**

57. Hükümetin ekonomik programı çerçevesinde 2000 yılı için konulan başta % 25'lik enflasyon olmak üzere birçok hedefin tutmayacağı kesinleşiyor. Dış ticaret ve cari işlem açıklarındaki büyüme sürerken gelir dağılımındaki dengesizliği daha da artırıyor.

DİE 1994 yılından sonra gelir dağılımı konusunda her nedense araştırma yapmadığından bu dengesizliğin hangi korkunç boyutlara ulaştığı kesin olarak bilinmiyor. Ancak bazı özel kuruluşların sosyo ekonomik yapı araştırmalarından elde edilen veriler ulusal gelirden en fakir % 20'lik grubun yüzde 4.9, ikinci grubun yüzde 8.6, üçüncü grubun yüzde 12.6 dördüncü grubun yüzde 19 pay alırken en zengin beşinci grubun (yüzde 4.5'lik kesimin) ise ulusal gelirin yüzde 54.9'unu aldığını ve ülkemizde 17 milyon insanın açlık ve yoksulluk sınırında yaşadığını bilmek bile ülkemizdeki gelir dağılımı dengesizliğinin ulaştığı vehametini gözler önüne sermeye yetiyor.

Bu uçurum % 25 enflasyon öngörüsüne dayanan ücret artışları ile daha da artıyor. Ayrıca tarım kesimine desteklerin kaldırılmasıyla hızlı bir yoksullaşma politikası sürdürüldüğü ve ekonomik programın yükünün çalışanların sırtına yüklediği bir kez daha ortaya çıkıyor.

Oysa yalnızca sekiz batık bankanın ekonomiyi getirdiği yük 8 milyar dolardır. Ve bu bankaların sahipleri siyasetimizin renkli isimleri ve önemli mevkilerinde yer alanlarla açılış törenlerinde hala bir araya gelmeye devam edebiliyorlar. Diğer yandan ise ülkemizin IMF'den yukarıdaki tabloya neden olan protokoluna boyun eğerek almaya çalıştığı kredi ise yalnızca 4 milyar dolardır.

İşte böylesi bir ortamda ülkemizde mendilci çocukların aileleri yargı önüne çıkıyor, baklava çalan genç insanlar yıllarca hapse mahkum edilebiliyorlar.

Toplumumuzun gerçek yüzündeki yoksulluk, işsizlik ve çelişkiler tırmanırken IMF ve Dünya Bankasının yıllık toplantısı, Dünya ekonomisini kendi çıkarlarına göre yönlendirmek, yeni sömürü planları yapmak için 26 - 28 Eylül tarihlerinde Prag'ta gerçekleştirilecektir. Bu nedenledir ki, 1 Eylül Dünya Barış Günü'nde gerçekleştirilen etkinliklerde sermaye saldırılarına karşı emeğin çıkarlarını savunmak, savaşa karşı barış ve her türlü baskıya karşı demokrasi ve özgürlükler ana tema seçilmiştir.

"Küresel Sermayeye Karşı İzmir Girişimi" yukarıdaki tabloya neden olan IMF politikalarına karşı toplumsal duyarlılığın geliştirilmesi amacıyla çalışmalarını sürdürüyor.

Yine 19- 20- 21 Eylül tarihlerinde Enerji Yapı Yol Sen, Üyelerimizin de büyük bir çoğunluğunun içinde yer aldığı kamu çalışanlarının özlük ekonomik ve demokratik sorunlarına çözüm için grevli toplu sözleşmeli sendikalarla ulaşma amacıyla ve siyasi iktidarın yasama ve yargı süreçlerini hiçe sayarak cı-karmaya çalıştığı KHK'lara karşı eylemlerini başlatıyor.

Üyelerimizi, Şubemizin de desteklediği bu çalışmalara katkı ve katılımında bulunmaya çağırıyoruz.

TESKON 2001 VE HP-KON 2001 ÇALIŞMALARI

Odamız adına Şubemiz yürütücülüğünde gerçekleştirilecek V. Ulusal Tesizat Mühendisliği Kongresi ve Sergisi (3- 6 Ekim 2001) ve II. Ulusal Hidrolik ve Pnömatik Kongresi ve Sergisi (8-11 Kasım 2001) çalışmaları hızlanıyor.

TESKON 2001'in Danışmanlar Kurulu Üyeleriyle Ankara, İstanbul ve İzmir'de aynı tarihlerde gerçekleştirilecek toplantılarda Kongre Programının geliştirilerek ortaklaştırılması amaçlanıyor.

Üyelerimizi, Odamız adına gerçekleştirilecek bu iki önemli organizasyona mesleki birikimlerini taşımaya, paylaşmaya ve geliştirmeye davet ediyoruz.

Yönetim Kurulu

TESKON VE HPKON'un çalışmaları sürüyor

✓ V. Ulusal Tesisat Mühendisliği Kongresi ve Sergisi ile II. Ulusal Hidrolik Pnömatik Kongresi ve Sergisinin hazırlık çalışmaları hızlanarak sürüyor.

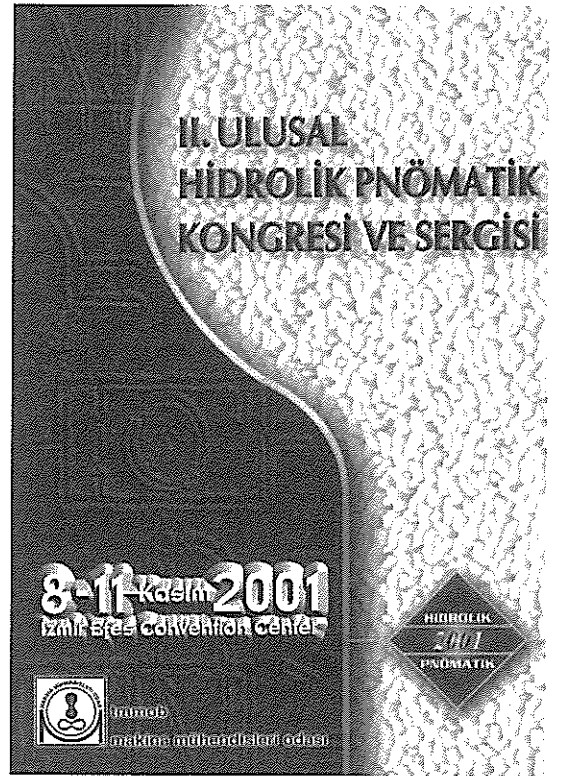
Odamız adına yürütücülüğünü Şubemizin yaptığı ve gelenekselleşen Tesisat Mühendisliği Kongresi ve Sergisinin beşincisi 3-6 Ekim 2001 tarihinde Efes Oteli Covention Center'da yapılacak. Yine Odamız adına yürütücülüğünü Şubemiz ve İstanbul Şubesinin birlikte üstlendiği II. Ulusal Hidrolik Pnömatik Kongresi ve Sergisi ise 8-11 Kasım 2001 tarihinde aynı yerde gerçekleştirilecek. Her iki kongrenin Düzenleme ve Yürütme Kurulu toplantıları düzenli olarak

devam ediyor. Teskon'nun 23 Eylül'de Ankara, İstanbul ve İzmir'de ilk Danışmanlar Kurulu toplantısı gerçekleştirilecek.

Her iki kongrede bildiri konularının daha kapsamlı ve yeterli olması yönünde danışmanlar ve üniversitelerle yazışmalar sürerken, önemündeki sürecin çalışma programı da oluşturuldu.

Her iki kongrenin dosya basımları gerçekleştirilerek sergi alanları satış sözleşmeleri ve bildiriler kitabı ilan şartnameleri ile birlikte firmalara gönderilmesine başlandı.

Bu yıl daha etkili bir şekilde tanıtımı yapılması hedeflenen kongrelerin tanıtım CD'leri titizlikle hazırlandı. Bu CD'ler Kongrelerin hedef kuruluş ve firmalarına gönderilmeye başlandı.

Ulusal Tesisat Mühendisliği Kongresi ve Sergisi sektörün en etkili ve kapsamlı buluşması olarak 5. kez İzmir'de gerçekleştirilecek. TESKON'un tanıtım CD'si ve Dosyası da ülke ölçeğinde yaklaşık beş bin adrese ulaştırılıyor

II. Ulusal Hidrolik Pnömatik Kongresi 2001 yılında sektörü İzmir'de toplamaya hazırlanıyor. Kongre dosyası ve tanıtım CD'si ilgili firma ve kuruluşlara gönderilmeye başlandı.

İŞ VE SOSYAL HİZMET BİNASI ÇALIŞMALARI SÜRÜYOR

✓ Şubemizin Odamıza ve İzmir'e sosyal kültürel etkinlik ve kongre merkezi kazandırmak amacıyla projelendirdiği binamızın çalışmaları hızla sürüyor.

İş ve sosyal hizmet binamızda Ağustos 2000 sonu itibarıyla + 18.80 kotu döşeme betonu döküldü. + 22.10 döşeme betonuna ait kolon imalatları devam ediyor. Sergi salonu üst tabliyesi olan (+7.50 kotu) Bodrum kat izolasyon imalatları devam ediyor.

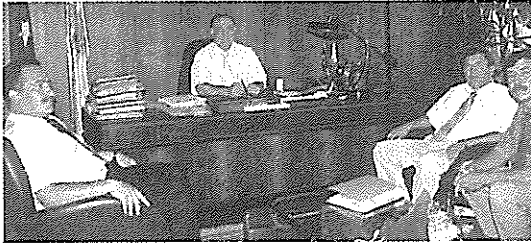
Binamızın Elektrik Tesisatı ihalesini en uygun koşullarda teklif veren Mar Elektrik San. Tic. A.Ş. kazandı. Manisa Ticaret Odası üyeleri inşaat alanında inceleme gezisinde bulunurken Endüstri

Mühendisi Üyelerimiz EİMEDAK toplantısı için geldikleri İzmir'de İş ve Sosyal Hizmet Binası İnşaatına da bir gezi yaptılar. Hidrolik Pnömatik Kongresi Yürütme Kurulu Üyeleri de binamızı gezerek çalışmalar hakkında bilgi aldılar. Ayrıca Oda Denetim Kurulu Üyeleri binamız çalışmalarını yerinde görerek bilgi aldılar.

Denetleme Kurulu Üyeleri Şube Denetim Raporunda; Odamıza kazandırılan bu önemli projeye tüm Oda birimlerinin duyarlılık göstererek desteklemesi gerektiğini vurguladılar. Bina Mekanik Tesisat ihalesi çalışmalarında ise Bültenin yayına hazırlandığı günlerde teklif veren firmalarla görüşmeler devam ediyordu.

DEÜ Rektörüne Ziyaret

Şube Başkanı **Doğan ALBAYRAK**, Şube Yönetim Kurulu Sekreter Üyesi **Kazım UMDULAR** ve Yönetim Kurulu Üyesi **Mehmet ÖZSAKARYA**, 16 Ağustos 2000 tarihinde DEÜ Rektörü **Prof. Dr. Emin ALICI**'yi makamında ziyaret ederek yeni görevinden dolayı kutladılar.

YÖK'ün haksız atamaları nedeniyle Türkiye kamuoyunun da yakından bildiği Rektörlük seçimlerinde en çok oyu alarak DEÜ Rektörlüğüne seçilen ve Cumhurbaşkanı tarafından atanan **Prof. ALICI**, ziyaretten mutlu olduğunu belirtti. **Başkan ALBAYRAK** ise Şubemizin çalışmalarını özetleyen dosyayı **Prof. ALICI**'ya sunarak, çalışmalar hakkında ayrıntılı bilgi verdi. Oda- Üniversite işbirliğine her zaman açık olduklarını ifade eden **ALBAYRAK**, özellikle alternatif enerji kaynakları konusunda bölgemizdeki gelişmeler hakkında Şubemiz görüş ve önerilerini dile getirdi. **Prof. ALICI** ise Şubemiz çalışmalarını öncesinden de bildiğini belirterek, birlikte gerçekleştirilebilecek projelere katkı koymaya her zaman hazır olduklarını söyledi.

SANAYİDE LPG KULLANIMI VE TEKNİK PERSONEL EĞİTİMİ KURSU BAŞLIYOR

İzmir Büyükşehir Belediyesince hazırlanan "Otogaz İstasyonları Dışında Kalan LPG Dökme Tank Kullanılacak Yerlerde Aranılacak Emniyet Mesafeleri, Depolama Kapasiteleri ve Denetim Kurallarına İlişkin Yönetmelik" 26.07.2000 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir.

Bu yönetmeliğin 5. Maddesi gereğince LPG ikmalini yapan şirket, LPG kullanacak konut ve GSM'ye tabi olmayan işletmelerde bulunan ilgili şahıslara gerekli eğitimi verecek ve belgelendirecektir.

İzmir Büyükşehir Belediyesi İtfaiye Müdürlüğüne GSM'ye tabi sanayi kuruluşlarında ise "LPG sistemlerinden sorumlu personelin Makina Mühendisleri Odası veya Kimya Mühendisleri Odasından alınan eğitim sertifikası aranacaktır. Sertifikasız personel işyerinde çalıştırılmayacaktır. Aksi durumun tespiti halinde gerekli yasal işlem yapılacaktır." Denmektedir.

Odamız, iş güvenliği konusundaki duyarlılığı gereği söz konusu durum için gerekli eğitim programını düzenleyerek LPG Dökme Gaz sisteminden sorumlu personelin eğitimine başlamıştır. Eğitimin ilgili firmalara duyurumu yapılmıştır. Eğitimle ilgili içeriği Bültenimizin iç sayfalarında bulabilirsiniz.

Asansörlerde 2. kontroller Ekim'de başlıyor

Şubemiz ve Elektrik Mühendisleri Odası İzmir Şubesinin birlikte yürüttüğü asansör kontrol çalışmaları devam ediyor. Gaziemir, Bornova ve Karşıyaka ilçelerinde 1 Ekim'den itibaren asansörlerin 2. kontrolleri başlayacak. İlk kontrollerde kullanılması sakıncalı görülen asansörlerin düzenlenen raporlar doğrultusunda bakım ve onarımlarının yapıp yapılmadığının denetlendiği ikinci kontroller önem taşıyor.

Diğer yandan Buca Belediyesi ile asansör kontrol protokolünün imzalanması yönünde görüşmeler sürüyor. Bergama Belediyesi ile de protokol yapma aşamasındayız.

Şu ana kadar Karşıyaka'da 2546, Bornova'da 1091 ve Gaziemir'de 412 asansörün kontrolleri yapıldı. İkinci kontrollerde

Karşıyaka ve Bornova'da % 97, Gaziemir'de ise % 96 oranında asansöre yeniden bakılacak.

21 Eylül 2000'de Karşıyaka'da bina yöneticilerine asansörleri güvenli kullanma esasları konulu ücretsiz bilgilendirme toplantısı yapılacak. EMO ve Şubemizin asansör komisyonlarınınca hazırlanan ve sunumu yapılacak olan bilgilendirme toplantısına Karşıyaka'da oturan tüm asansörlü bina yöneticileri davet edildi. Bu ilk toplantıda alınan verilerle bu tür bilgilendirme toplantılarının diğer ilçelerde de tekrarlanması komisyonca değerlendirilecek.

Bu kontrollerde 38 makina ve 31 elektrik mühendisi 4 ay süreyle görev yaptılar.

ÜYEMİZ AYDEMİR'İ KUTLUYORUZ

Şube Yönetim Kurulu Yedek Üyemiz Zekiye AYDEMİR, Eylül 2000'den itibaren TÜV Ege Bölgesi Serifikasyon Sorumlusu olarak göreve başlamıştır. Sayın AYDEMİR'i kutluyor, başarıyla sürdürdüğü meslek yaşamında yeni başarılarının devamını diliyoruz.

Yönetim Kurulu

MMO İZMİR ŞUBESİ SEMİNERLERİ

EYLÜL 2000

İNSAN VE DAVRANIŞ GELİŞTİRME

Tarih : 14 Eylül 2000 Saat : 9.30-17.00

Ücret : 70.000.000 TL / kişi

ISO 9000 KALİTE GÜVENCE SİSTEMLERİ DOKÜMANTASYON

Tarih : 18-19 Eylül 2000 Saat : 9.30-17.00

Ücret : 90.000.000 TL / kişi

GÜVENLİ İŞ ORTAMI YARATMAK

Tarih : 30 Eylül 2000 Saat : 9.30-17.00

Ücret : 100.000.000 TL / kişi

STOK YÖNETİMİ

Tarih : 29 Eylül 2000 Saat : 9.30-17.00

Ücret : 80.000.000 TL / kişi

PROBLEM ÇÖZME ve KARAR VERME TEKNİKLERİ

Tarih : 21-22 Eylül 2000 Saat : 9.30-17.30

Ücret : 100.000.000 TL / kişi

Not : 3 ve daha fazla kişilik gruplarla MMO üyelerine %20 indirim uygulanır. Ücretlere eğitim notları, öğle yemeği ve ara ikramlar dahildir. Odamız KDV'den muafır. Eğitim sonunda Katılım Belgesi ve ödeme makbuzu verilmektedir.

BİLGİ, BAŞVURU İÇİN :

Tel : 0.232. 463 41 98 / 127 Faks : 0.232. 422.60.39

e posta : izmir@izmir.mmo.org.tr

Haluk Silay'ı saygı ve özlemle andık

3 Eylül 1987 tarihinde bir trafik kazasında kaybettiğimiz Şube Başkanı ve TMMOB Yönetim Kurulu Üyesi Haluk SİLAY'ı aramızdan ayrılışının 13. yılında özlem, saygı ve sevgiyle andık. Saat 10.00'da mezarı başında yapılan anma töreninin ardından Haluk SİLAY ağaçlandırma alanına fidan dikimi gerçekleştirildi. Şubemiz, ülkemizde trafik kazalarının acı bilançosunun bir kader değil, siyasi iktidarın bilinçli tercihi olan ulaşım politikalarının doğal bir sonucu olduğu gerçeğinden hareketle, sorunun çözümüne yönelik çalışmalarını sürdürmektedir.

ÜYEMİZ F.M. MEHMET ASLANKURT'U YİTİRDİK

Trafik terörü ne yazık ki yeni canlar almaya devam ediyor. 1970 doğumlu, Tüpraş İzmir Rafinerisinde çalışan üyemiz Fatih Murat Mehmet ASLANKURT'u 14 Ağustos 2000 günü Konya Ereğli kavşağında meydana gelen bir trafik kazasında 11 aylık oğlu Ahmet ASLANKURT ile birlikte yitirdik. Evli ve bir çocuk babası olan ASLANKURT Çukurova Üniversitesi Makina Mühendisliği Bölümünden mezundu ve Şubemize yeni kayıt yaptırmıştı.

Fatih Murat Mehmet ASLANKURT'un ailesine, dostlarına ve tüm üyelerimize başsağlığı diliyoruz.

Şube Yönetim Kurulu

ÜYEMİZ VELİ KISAÇ'I YİTİRDİK

Aliğa Petrol Ofisi İşyeri Temsilcimiz 16522 sicil no'lu üyemiz Veli KISAÇ, yakalandığı amansız hastalıktan kurulamayıp 31 Ağustos 2000 tarihinde aramızdan ayrılmıştır. Evli ve 3 çocuk babası olan KISAÇ'ı, Şube çalışmalarına koyduğu özveri ve gönüllü katkılarıyla saygıyla anıyor, ailesine, dostlarına ve üyelerimize başsağlığı diliyoruz.

Şube Yönetim Kurulu

EGE KALMEM EĞİTİMLERİ

EYLÜL - KASIM 2000

Tarih	Eğitim	Eğitim Yeri
14.09.2000	Genel Metroloji ve Kalibrasyon	EGE KALMEM
21-22-23.09.2000	Genel Kalibrasyon Eğitimi	Denizli
03.10.2000	Sıcaklık Kalibrasyonu	EGE KALMEM
12-13-14.10.2000	Genel Kalibrasyon Eğitimi	Bursa
17 - 18.10.2000	Basınç Kalibrasyonu	EGE KALMEM
30 - 31.10.2000	Boyut Kalibrasyonu	EGE KALMEM
02.11.2000	Genel Metroloji ve Kalibrasyon	EGE KALMEM
09-10-11.11.2000	Genel Kalibrasyon Eğitimi	Edirne
22 - 23.11.2000	Basınç Kalibrasyonu	EGE KALMEM

Bilgi ve Başvuru için: M. BERKAY ERIŞ Tel : 0 232 462 33 33

ENERJİ YÖNETİMİ KURSU

Tekstil Sektörü

13-27 Kasım 2000

(Pzt-Cuma 10 gün)

Gıda Sektörü

22 Ocak-02 Şubat 2000

(Pzt-Cuma 10 gün)

Başvuru için

0232. 463 41 98 / 139 Niyazi Oğuz

SANAYİDE LPG KULLANIMI VE TEKNİK PERSONEL EĞİTİMİ KURSU

Tarih : 29-30 Eylül 2000

1. LPG'NİN TANIMI VE ÖZELLİKLERİ
2. LPG'NİN DEPOLAMA KURALLARI
3. DAHİLİ LPG TESİSATLARI
4. İKİNCİ KADEME EMNİYET VE AYAR ARMATÜRLERİ
5. BRÜLÖRLER VE YAKICILAR
6. LPG'NİN TEHLİKELİ OLMA DURUMLARI VE GENEL EMNİYET KURALLARI

SÜRE : 9 saat (6 saat teorik, 3 saat pratik eğitim)

Kurs sonunda sınav yapılacaktır.

Kurs Yöneticileri : Hakan Yavuz, Fatih Ertekin

Katılım Bedeli : 75.000.000.-TL/kişi

Bilgi ve başvuru : Niyazi Oğuz- Nazan Sayar

Tel : 0232. 463 42 98/139-127

ARAÇLARIN LPG'YE DÖNÜŞÜMÜ İÇİN MÜHENDİS YETKİLENDİRME KURSU

Tarih : 28- 29- 30 Eylül 2000

Başvuru koşulları:

- MMO'ya kayıtlı Makina Mühendisi olmak
- 2 Adet fotoğraf
- Kursu katılım bedelinin ödendiğini gösterir makbuz
- Aidat borcu olmadığına dair bağlı olduğu Şubeden alınacak yazı

Kurs ücreti : 110.000.000 TL/ Kişi (Kurs ücretine kurs kitabı, öğle yemeği ve ara ikramlar dahildir.)

Kurs yeri : Otel Kaya Prestige

Kurs saatleri : 10.00- 17.00

Ödeme : Katılım bedeli Odanın Türkiye iş Bankası

Yenişehir Ankara Şubesi 16101 No'lu hesabına yatırılacaktır. Son ödeme tarihi: 27 Eylül 2000 saat 17.00'ye kadardır.

Bilgi ve başvuru : Özcan AVCI 0232. 463 41 98 / 146

İZMİR FOTOGRAFÇILAR ODASI'NDAN ÜYELERİMİZE İNDİRİMLİ ÖZEL FOTOGRAFÇILIK KURSU

Kurs içeriği :

- Makinayı tanıma • Işık kullanımı (Çeşitli ışık kaynaklarının kullanımı) • Değişik ortamlarda fotoğraf çekimi (Dış mekanlar, iç mekanlar, stüdyo vb.) • Film banyo ve baki teknikleri (Karanlık oda) • Negatif ve pozitif çalışmalar • Renkli fotoğraf filmlerinin kullanımı (Renklerin hızı)

Kurs süresi : 8 ay.

(Ayda 20 saat- 8 saat teorik- 8 saat uygulama- 4 saat karanlık oda)

Kurs başlama tarihi :

2 Ekim 2000, Pazartesi Saat : 18.30 - 20.30

Kurs yeri : İzmir Fotoğrafçılar Odası Cumhuriyet Bul. No: 242 K: 1 D: 2 Alsancak (Nektar Bar Karşısı) - İZMİR

Kurs ücreti : 15.000.000 TL/ Kişi / Ay

Ödeme : Her ders ayı başında peşin ödeme yapılır.

Bilgi ve başvuru : 421 65 27 - 463 05 44 - Cengiz ÖZER

NOT: Makina ve malzeme kursiyere aittir.

Yapı Denetimi Kuruluşlarının Hukuksal Mali ve Ekonomik Sorunları tartışıldı

✓ Şubemizde 29 Ağustos 2000 Salı günü Lokalde düzenlenen söyleşiye Avukat Güney DİNÇ, Yeminli Mali Müşavir Mustafa YULUĞ ve Mali Müşavir Doğan TÜRETKEN katıldı. Üyelerimiz söyleşiye yoğun ilgi gösterdi.

595 sayılı Yapı Denetimi Hakkındaki KHK'nın iptaline ilişkin hukuksal süreçler işlerken, diğer yandan kurulumaya başlanan Yapı Denetim Kuruluşlarında oluşabilecek sorunların ele alındığı "Yapı Denetim Kuruluşlarının hukuksal, mali ve ekonomik sorunları" konulu söyleşi 29 Ağustos 2000 tarihinde Şube Lokalizde gerçekleştirildi. Panele konuşmacı olarak Şubemiz hukuk danışmanı Avukat Güney DİNÇ, Yeminli Mali Müşavir Dr. Mustafa YULUĞ ve Mali Müşavir Doğan TÜRETKEN katıldılar.

İlk sözü alan Av. Güney DİNÇ özetle şöyle konuştu; "Biliyorsunuz bütün dünya biliyor 18 Ağustos 1999'da çok acı sonuçları olan büyük bir deprem yaşadık. Bize bir takım dersler vermesi gerekiyordu. En büyük kayıplar da sağlam zemine sağlam yapıların fenne, tekniğe uygun yapılmamasından meydana gelmişti. Belirtmek gerekir ki; eğer meslek dalları ve kişisel konumlar olarak değerlendirdiğimiz zaman bu süreçte en az payı olan, sorumluluğu olanlar herhalde makina mühendisleriydi. Taşıyıcı sistemler makina mühendisinin sorumluluğunda değildir. Hükümet depremden 10 gün sonra çıkardığı yasa ile pek çok yasanın değiştirilmesi yetkisini içeren bir kanun hükmünde kararname yetkisi aldı. 10 gün içinde, o en acılı, en sıkıntılı günler yaşanırken böylesine bir yetki yasası nasıl çıkarıldı diye düşünmeden edilemiyor. **O yetki yasası çıkarıldığı zaman burada insanın korunması can ve mal güvenliğinin ötesinde tekeli sermayenin, globalizm dediği yeni**

gelişmenin belirgin etkilerini görmemek elde değil. Bu yetki yasası ile 17 Ağustos depreminden bazı çevrelerin açık seçik yararlandığı görüldü. Bütün bunlara rağmen ortada geçmişten gelen bir takım sorunlar vardı. En önemli sorun da imar yasasında tanımlanan fenni mesuliyet ya da bizim kullandığımız deyimle teknik uygulama sorumluluğunu özenle ve yasanın öngördüğü koşullarda yerine getirilmemesiydi. Gerçekten bu kurum işletilemiyordu Türkiye'de. Fenni Mesullük aslında güzel bir düzenlemeydi. Belediyeler, devlet hızlı bir yapılaşma içindeki Türkiye'de bütün yapıları denetleyecek güçte örgütlenme içinde değil, o kadar yetişmiş teknik elemanı yok, istihdam edemiyor. Bunları yapı sahipleri temin etsin, fenni mesuller kamunun haklarını korusunlar noktasından hareket ederek kurgulanmış bence oldukça iyi bir düzenlemeydi. Ancak uygulaması iyi olmadı. Çünkü bu işin en güç tarafı yapı sahibinden fenni mesul'un para almasıydı. Fenni mesul işini kamu yararına yürütmesi gerektiğinin farkına varmamıştı. O kendini yapı sahibinin teknik elemanı, onun mühendisi, mimarı gibi algıladı. Yanlış da olsa yapı sahibinin istekleri kabul edildi. Veya bunu bir ek gelir gibi algılayıp inşaatlara hiç uğramadılar ve bugün gördüğümüz sonuçlar meydana geldi. Bu sistemin

gerçekten değiştirilmesi gerekiyordu. Şimdi bu bir tek yasayla da değiştirilecek bir konu değil, önce 595 sayılı KHK ile yapı denetimi düzenlendi. Ardından 601 sayılı KHK ile mühendislik mimarlık yasası değiştirildi. Yapı Denetim Esasları Yönetmeliği çıkartıldı. Sigorta yönetmeliği çıkartıldı. 595 sayılı KHK öngördüğü pilot bölgelerde fenni mesullük aşağı yukarı kalkmış durumda, ancak tek katlı ve 180m2 alanı aşmayan yapılarda imar yasasının eski fenni mesul uygulaması sürecektir, bunun dışında kalan yapılarda yapı denetim süreci çalışacak. Yapı denetimini kim yürütecek? Eskiden tek tek mühendisler mimarlar fenni mesul olabiliyorlardı. Türk hukukunda yeri olmayan bir kavram getirildi: Yapı Denetim Kuruluşu. Kuruluş genel bir deyimdir, hiçbir şey ifade etmez. Herşey kuruluş dernekten, sendikaya kadar. KHK'nin maddelerinden bu konuda bir şirketleşme öngörüldüğü anlaşılıyor. Fakat Bayındırlık Bakanlığı sözcüsüne nedir bu "kuruluş" diye sorduğumuzda olayı şöyle açıkladılar; "Biz buraya üniversitelerin döner sermayelerini de bu işe katmak istiyorduk ancak onların mevzuatları ile bu iş bağdaşmadı. Demek ki tek tek serbest meslek icra eden mühendis ve mimarlardan alınan bu yetki bir takım şirketlere ve hatta ne olduğu belli olmayan kuruluşlara sunul-

mak istendi. Şimdi şirketlerin türleri önemli. Yasa diyor ki "şirketin sermayesinin en az % 51 uzman mühendis ve mimarlar tarafından karşılanması gerekir. Bu hükmün konmasının nedenini de mühendislerin , mimarların bu işin başında olmaları, mesleklerini şirket kapsamı içinde yürütmelerinin sağlanması ve başka mesleklerden bu cepheye kaymalarının kısmen önlenmesi diye açıklanmıyor. Bu açıklama da yeterli değil. Çünkü iki tür şirket bu işi götürecektir, bunlar anonim şirketler ve limited şirketler. Bu şirketler kuruluşlarında sermayelerini hamiline olarak belirledikleri takdirde, hele bir de hisse senedi çıkardıkları takdirde bu hisseler kolayca el değiştirebilir. Ve kuruşta % 51 mimar ve mühendis olan şirketler daha ticaret siciline kuruluşun yayınlandığı günlerde mühendis, mimar olmayanların eline geçebilir. Buna hiçbir engel yok. Ticaret siciline ortaklar yayınlanmaz, kurucular bir defa yayınlanır, temsilcilerin kimlikleri değişirse o yayınlanır ondan sonraki değişiklikler ticaret siciline yansımaz. Böyle olduğu için bizim sizlere önerimiz kuracağınız şirketlerde genel mesleki çıkarları korumak bakımında nam'a yazılı şirketleşmeye gitmelidirler. Yani şirketler hamiline yazılı olmamalı, nam'a yazılı olmalı ve nama yazılı hisselerin ilerde devri halinde dahi o zaman mimar, mühendisler arasında hisselerin el değiştirilmesine dikkat edilmesi doğru olur. Şimdi üç gruba ayırmışlar bu şirketleri: Bünyelerinde bulundurdukları teknik elemanların sayısına ve çalışan personelin sayısına, araç ve gereçlerine göre. Bunlara A, B ve C grubu demiş. A grubu Türkiye'nin geneline hizmet ediyor, B Grubu bölgesel oluyor, C grubu da tek il kapsamında kurulabilmekte. Aslında şirketlerin % 49'u nereye gidiyor. Buna da bakmak lazım. Bu % 49 da mimar mühendis de olabilir, kim isterse o olabilir. A grubu Türkiye'nin geneline hizmet ediyor, B Grubu bölgesel oluyor, C grubu da tek il kapsamında kurulabilmekte. Yabancı şirketler, yabancı teknik elemanlar bir pilot Türk firmasının öncülüğünde yapı denetimini birlikte götürebilecekler. Bu küreselleşme dediğimiz olay da zaten yapı sektörüne girmişti, hızlı bir şekilde

ilke yapı denetim sektörüne de girecektir. Avrupa Birliği sürecinde eğer Türkiye'de malların, hizmetin, emeğin tam serbest dolaşımını sağlayan ortaklığın içinde olabilsaydı biz de rahatlıkla başka bir AB ülkesinde çalışabilirdik. Biz şu an yalnız yükümlülükleri taşıyoruz. Birde 595 sayılı KHK. Uzman mühendis, uzman mimar deyimini getirdi. Bu işe en fazla karşı çıkanlardan biri de Makina Mühendisleri Odası oldu. Çünkü MMO'da gerçekten birçok uzmanlık ayırımı var. Her makina mühendisi her işi yapamaz. Bu KHK de uzmanlık denmiş ama aslında doğru kullanılmamış. Deyim doğru değil ama buna uymak zorundayız. KHK çıktığı sırada 12 yıllık mesleki deneyimi olan ve yönetmelikte geçen birkaç niteliği barındıran uzman mühendis olabiliyor.

Bu belge niçin lazım? Makina Mühendisleri açısından bu belge yalnız yapı denetim şirketlerinin kurucusu olmak ve kısmen de bu şirketlerde çalışmak için önemli. Uzman deyiminin bizim çalışma alanımızda başka bir yansımaları görünmüyor.

Genç mühendis ve mimarlar için çok ağır yükümlülükler getiriyor. 5 yıl staj yapacaklar. Sonra da ne olduğu tam anlaşılamayan sınavlardan geçecekler. Sınav komisyonları çoğunlukla odaların dışındaki kuruluşların temsilcilerinden oluşuyor. Sözde sınavları Odalar yapıyor.

Yapı Denetim Şirketlerinin yetkileri yasa da belirlenmiş. Bu yetkiler çerçevesinde mühendis ve mimarların da ne işler yapıp yapamayacakları bir takım yasa faaliyetlerinden söz edilerek belirlenmiş durumda. Bir projenin yapımında, denetlemesinde aynı kişinin olması gerçekten yanlıştır. Hatta uygulayan da aynı kişi olabiliyordu. Bir mimar arsa sahibi oluyordu, projeyi kendi çiziyordu, fenni mesulü de kendi oluyor, satışını yaparak müteahhidi de kendi oluyordu. Bu son derece yanlış bir uygulama. Projeyi yapmanın denetleme yetkisi olmamalıdır. 3494 sayılı yasa da bir ayırım konmadığı için hepsi aynı kişide birleşebiliyordu. Yeni düzenlemede bu şirketler başka iş yapamayacaklar sadece denetleme yapacaklar deniyor. Bu şirketlerin uzman

mühendis ve mimarları ile şirketlerin ortakları olan kişiler denetledikleri yapıların proje müellifi olacaklar. Burada problem var. Bir yönüyle iş alanını geniş tutuyor. Bir yapıda denetçi bir yapı da proje müellifi olabiliyorsun.

Yapı sektörü bir sermaye alanıdır. Para ister, ekip ister, ticari bilgi ister. Yapı üretim işi mühendislik mimarlık işini aşıyor. Yapı denetiminde ise fazlaca sermayeye gerek yok. Ülkemizde nasıl yapı üretim süreci tekelleşmişse yapı denetim işinin de tekelleşmesi gündeme gelecektir. Çok büyük yapı denetim şirketleri ortaya çıktığı zaman bu şirketler bu piyasayı büyük ölçüde ele geçireceklerdir.

Geçmişte serbest meslek erbabı olarak çalışan mühendis ve mimarlar bu dönüşümden sonra hizmet akti ile çalışan işçi konumuna kolaylıkla gelebileceklerdir. İşçiye dönüşen teknik elemanların özlük haklarının korunmasına ilişkin herhangi bir düzenlemeye gidilmeyeceği de görülmektedir. Ayrıca yönetmeliğin iyi incelenmesi halinde, YDK'lar da çalışan uzman mühendis ve mimarların hiçbir şekilde bir başka yapının proje müellifi vb. olamayacaklarını, buna karşılık YDK ortağı mühendis, mimar ve müteahhidin kendi firmasınınca denetimi yapılmamak koşuluyla müteahhitlelik yapabileceği ve proje hazırlayabileceği görülmektedir.

Yapı denetim şirketlerinin sorumlulukları konusunda sorun var. Yasanın 20. Maddesine bakıyorsunuz, "yapının projelendirilmesine esas yönetmelik ve standartlarda beklenenin ötesinde etkilere meydana gelen yapı hasarları". Yani İzmir'de 9 şiddetinde depreme dayanıklı yapı yapılması bekleniyor. 9'u aşan bir doğal afette yapının yıkılması ve hasar görmesinden dolayı sorumlu tutulamaz. Sorumluluk süresi de genel zaman aşımı sürelerine göre farklılıklar taşıyor. Bu süreçte Yapı Denetim şirketlerinin sicil almaları, müteahhillerin, teknik elemanların sicillerinin tutulması gerekiyor."

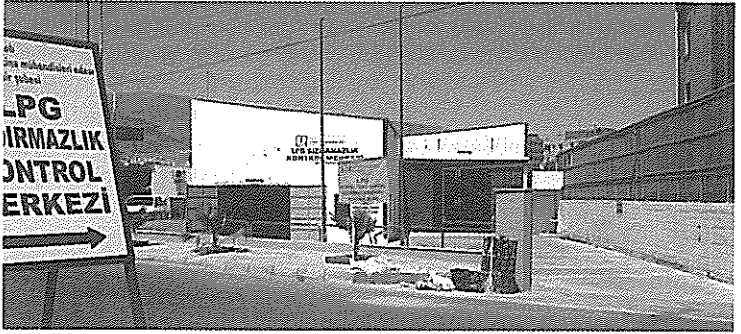
Söyleşiye dinleyen Üyeler, daha sonra konuşmacılara sorular yönelterek ve konu hakkında görüşlerini açıklayarak katkıda bulundular.

Şubemiz LPG Sızdırmazlık Merkezi hizmete açıldı

Araç İmal Tadil Montaj (AİTM) Yönetmeliği uyarınca Şubemizce gerçekleştirilen LPG sızdırmazlık kontrol hizmeti, 5 Ağustos 2000 tarihinden itibaren Manas Bul. No. 74 Manavkuyu - BORNOVA adresinde bulunan merkezde gerçekleştiriliyor. Şube hizmet binasının fiziksel koşullarının yetersizliği nedeniyle oluşturulan yeni kontrol merkezi, kontrol için gerekli tüm güvenlik ve sağlık koşullarına uygun şekilde düzenlendi. Büro bölümünün altyapısı tamamlanan merkezde araçlara Gaz Sızdırmazlık Raporları bekletilmeden verilebiliyor. İki makina mühendisinin çalıştığı merkezde yapılan işlem "mesleki denetim" hizmeti içinde ele alınmaktadır. Üyelerimizce projelendirilen ve montajı yapılan LPG dönüşümlerinin standartlara uygunluğunun ve sızdırmazlıklarının kontrolünün yapıldığı merkez, Şubemizin bu alandaki çalışmalarına verdiği önem ve özenin de bir göstergesini oluşturmaktadır.

LPG Sızdırmazlık Kontrol Merkezi 'nde aynı anda 5 aracın ölçüm ve kontrolü yapılabiliyor.

Merkezin önünde araçların park ederek bekleyebilecekleri bölüm yer alıyor.

ISI YALITIMI PROJE HAZIRLAMA ESASLARI BİLGİLENDİRME TOPLANTISI

Tarih : 28 Eylül 2000, Perşembe
Saat : 17.00-21.00
Yer : MMO Şube Lokali
 Ali Çetinkaya Bul. No: 12/ 1
 Alsancak - İZMİR

Konuşmacı :
 Mak. Müh. M. Şefkati SÜMER

(Katılım ücretsizdir.)

AÇIKLAMA :

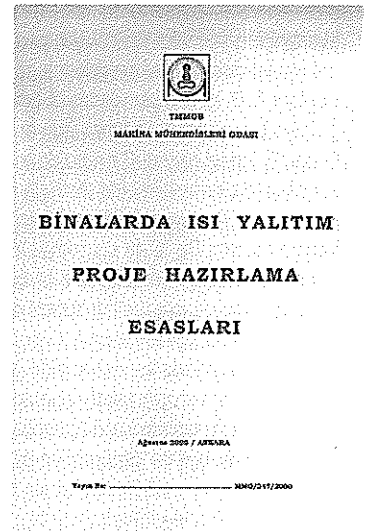
Isı yalıtımı konusunda enerji tasarrufu sağlamak ve enerji verimliliğini yükseltmek amacıyla TSE tarafından hazırlanan ve 29 Nisan 1998 tarihinde yayınlanan TS 825, "Binalarda ısı Yalıtım Kuralları" isimli standardı daikkate alarak bakanlıkça hazırlanan "Binalarda Isı Ya-

litim Yönetmeliği" 8 Mayıs 2000 tarihinde resmi Gazetede yayınlanarak 14 Haziran 2000 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir.

Şubemiz, uyulması zorunlu olan TS 825 standardı Yönetmeliği konusunda üyelerimizi bilgilendirmek amacıyla bir toplantı düzenlemiştir.

Yeni yönetmeliğin eski uygulama ile farkları, yeni hesaplama yöntemi ve ısı yalıtım proje hazırlama esaslarını içeren ücretsiz bilgilendirme toplantısına üyelerimizin katılmalarını önemle dileriz.

Ayrıca Şubemizce Odamız adına hazırlanan ve Oda Merkezince basımı yapılan "Isı Yalıtımı Proje Hazırlama Esasları" kitabı Şubemize ulaşmıştır. Üyelerimize duyurulur.

Memur Mali ve Sosyal Hak ve Yardımlarına İlişkin Kanun Tasarısı hakkında TMMOB görüşleri; "Onurumuzun ayaklar altına alınmasına seyirci kalmayacağız!"

TMMOB Eylül 2000 Bülten sayısında "Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Mali ve Sosyal Hak ve Yardımlarına İlişkin Kanun Tasarısı"na ilişkin görüşlerini yayınladı. Kamu çalışanı memurları görevleri itibarıyla 20 ayrı grupta toplayan ve 1. grupta 20. grup arasında 14 katlık ücret farkına yol açan mali tabloya ve işleyişe tepki gösteren TMMOB, mühendis, mimar ve şehir plancılarının tabloda konumlandırılışını da eleştirdi. Bu tabloya göre en alt (20.) grupta bulunan kamu çalışanlarının alacağı brüt görev ücreti Temmuz 2000 tarihindeki katsayıya göre hesaplandığında 118.760.000 TL'dir. Mühendis ve mimarların içinde yer aldığı 12. grubun aynı katsayıya göre brüt görev ücreti ise 394.000.000.TL'ye denk gelmektedir.

Taslakta temel ücret katsayıları değerlendirildiğinde, temel ücretteki en küçük katsayı (6780) ile en yüksek katsayı (11740) arasındaki oran % 73 iken görev ücret tablosundaki en düşük katsayı (7500) ile en yüksek katsayı (10500) arasındaki oran % 1400'dür. Temel ücretlerde en düşük miktar (6780x15.760) = 106.852.800 TL iken, en yüksek miktar ; (11.760 x 15.760) = 185.022.400 TL'de görüldüğü gibi **temel ücretler** getirilmek istenen yeni düzenlemede önemli bir yer tutmamakta, asıl **görev ücretleri** ise daha önemli konumda bulunmaktadır. Tasarıda temel ücretlerin belirlenmesindeki gösterge rakamları düşük tutularak ele geçecek ücret içerisinde önemsiz bir duruma getirilmiştir. Kamu hizmetindeki deneyimi ve yetişmiş insangücünü yok sayan bu anlayış değişmeli, **temel ücret göstergeleri** artırılmalıdır.

Ülkemizde 4 kişilik bir ailenin asgari geçim standardının 500.000.000 TL olduğu düşünülürse söz konusu ücretlerin "**vehameti**" daha derin şekilde ortaya çıkmaktadır. TMMOB, ücret gruplarının azaltılmasını ve aradaki ücret uçurumlarının giderilmesini istedi.

Hizmet tazminatıyla ilgili 11. Maddeye mühendis, mimar ve şehir plancılarının mutlaka eklenmesi gerektiğini savunan TMMOB, tasarıda temel ücretlerin belirlenmesindeki gösterge rakamlarının düşük tutularak ele geçecek ücret içerisinde önemsiz bir duruma getirildiğine dikkat çekti. TMMOB, kamu hizmetinde deneyimli ve yetişmiş insan gücünü yok sayan bu anlayışın değişmesini ve temel ücret göstergelerinin artırılmasını istedi. TMMOB'nin konuyla ilgili Odalara ve İKK'lara gönderdiği bütünde özetle şöyle denildi;

"57. Hükümetin TBMM'den 29.06.2000 tarih ve 4588 sayılı Kanun'la almış olduğu "Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Teşkilat Görev ve Yetkilerine İlişkin Konularla Kamu Personeli Arasındaki Ücret Dengesizliklerinin Giderilmesi ve Kamu Mali Yönetiminde Disiplin Sağlanması İçin Yapılacak Düzenlemeler Hakkında" KHK çıkarma yetkisi kapsamında yapılmakta olan çalışmalar doğrultusunda Devlet Personel Başkanlığı'nın 19.09.2000 tarihli yazısı ile kurumlara gönderilen ve son günlerde yazılı ve görsel basında da yer alan "Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Mali ve Sosyal Hak ve Yardımlarına İlişkin Kanun Tasarısı"nın birçok maddesinin tasarıya ait genel gerekçelerle, Anayasa'nın "Kanun Önünde Eşitlik" ve "Ücret Adaletinin Sağlanması" maddeleri ile AB Avrupa Sosyal Şartı'nın 4. Maddesi ile ve YII. Beş Yıllık Kalkınma Planının çeşitli bölümleri ve 9. Bölümünde yer alan öngörülerle tamamen çelişmektedir.

Tasarıda mühendis, mimar ve şehir plancıları 12. grupta göreve başlayacaklar ve yaşamları boyunca aynı grupta kalacaklardır. Oysa tasarıda askeri personel, Dışişleri Bakanlığı Personeli, Emniyet personeli gibi bazı kamu görevlilerinin kıdem ve tecrübesi arttıkça görev grupları da yükselmektedir.

Tasarıda "Unvanlar, İtibarıyla Görev Ücret Gruplarının" eğitim süresi ve öğrenimin niteliğine uygun ve adil olmadığı; tasarının mevcut kadro unvanlarına göre düzenlendiği görülmektedir."

TMMOB bu görüşlerle birlikte kamu sektöründe çalışan mühendis ve mimarların ekonomik ve özlük kayıplarının en kalıcı şekilde giderilmesinin grevli, toplu sözleşmeli sendikal hakların elde edilmesine bağlı olduğunu vurguladı.

Diğer yandan üyelerimizin büyük bir çoğunluğunun içinde yer aldığı kamu çalışanlarının grevli toplu sözleşmeli sendikal hak mücadelesi devam ediyor. ENERJİ YAPI YOL-SEN, bu amaç doğrultusunda Mart 2000'de başlattığı dizi etkinlikleri sürdürüyor. Çalışmaları hakkında TMMOB İzmir İl Koordinasyon Kurulu'na bilgi veren Enerji Yapı Yol- Sen, 19- 20- 21 Eylül tarihlerinde tüm Türkiye'de üç günlük iş bırakma eylemleri gerçekleştirecek.

Biz, kamu çalışanı üyelerimizi grevli- toplu sözleşmeli sendikal hak mücadelesine destek vermeye, tüm üyelerimizi duyarlı olmaya bir kez daha çağırıyoruz.

"FELAKET UNUTULDUĞU ZAMAN FELAKETTİR!"

✓ TMMOB Yönetim Kurulu genişletilmiş toplantısını; TMMOB'ne bağlı Meslek Odalarının Başkan ve Temsilcileri ile ve TMMOB İl Koordinasyon Kurulu Sekreterlerinin katılımıyla 16 Ağustos 2000 tarihinde "Marmara Depremi" gündemiyle Kocaeli'nde gerçekleştirdi.

17 Ağustos ve 12 Kasım depremlerinin ardından depremlerden sonra ne yapıldığının, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'nın uygulamalarının, Marmara'da deprem riskine ilişkin değerlendirmelerin ve TMMOB'nin yaptıklarının ve yapacaklarının ele alındığı toplantı sonucunda aşağıda özetini sunmaya çalıştığımız görüş ve öneriler kamuoyuna açıklandı.

Şubemiz Yönetim Kurulu Sekreter Üyesi ve TMMOB İzmir İl Koordinasyon Kurulu Sekreteri Kazım ÜMDULAR'ın da İKK temsilcisi olarak katıldığı toplantının ardından ikinci gün Kocaeli'nin çeşitli bölgelerinde TMMOB temsilcilerinin katıldığı forum ve söyleşiler düzenlendi.

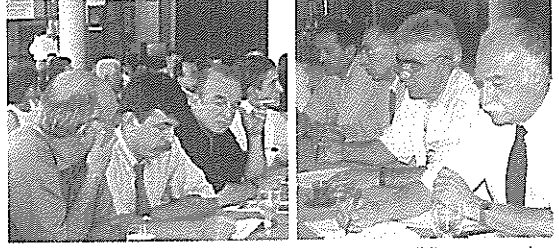
MARMARA DEPREMİ SONRASI TESPİTLER VE UYGULAMALAR

Geçen yıl bir doğa olayı daha büyük yıkımla sonuçlandı. Oysa ülkemizin ve bu bölgemizin deprem riskiyle karşı karşıya olduğu yıllardan beri bilinen bir gerçektir. Ancak planlama yerine arsa rantlarını temel alan politikalar, yetersiz yasama çalışmaları, yürütmenin ve belediyenin eksik ve yanlış uygulamaları, halk yığınlarının çıkarlarını değil, bizzat kararları yönlendiren rant sahiplerinin çıkarlarını gözeten politikalar, bu kez de sonuçlarını gösterdi. Binlerce insanımız öldü, yüz binlerce insanımız felaketin sonuçlarına katlanmak zorunda kaldı.

Oysa bu depremler mühendislik, mimarlık ve şehir plancılığı açısından daha önce bilinmeyen herhangi bir noktayı açığa çıkarmış değildir. Odalarımız neredeyse 30 yıldan bu yana her önemli deprem sonrasında ayrıntılı olarak görüşlerini açıkladılar. Depremün yıkıma dönüşmesinde, yerleşim alanlarının seçimi ve imar yanlışları, proje ve uygulama yanlışları, kullanıcı yanlışları en ayrıntılı noktalarına kadar dile getirildi.

Yapı üretim sürecinde kamu denetimi yıllarca etkinleştirilmedi. Bizzat bayındırlık Bakanlığı, her fırsatta Odalarımızın mesleki denetim yapmasına bile karşı çıktı. Birçok yönüyle eleştirdiğimiz 1982 Anayasası "mülkiyet hakkının kullanılmasının toplum yararına aykırı olamayacağı (35. madde)", "devletin, şehirlerin özelliklerini ve çevre şartlarını gözeterek bir planlama çerçevesinde konut ihtiyacını karşılayacak tedbirleri alacağı (57. madde)" hükümlerine bile uyulmadı.

17 Ağustos ve 12 Kasım depremleri, "Türkiye'de ulusal, bölgesel, metropoliten ve kentsel planlama anlayışının ve kurumlarının fiziki, ekonomik, sosyal ve kültürel alanların tümünde nasıl ortadan kaldırdığını ve bu plansızlık ortamında ka-

çak, denetimsiz bir yapılaşmayı teşvik eden politika ve uygulamaların yol açtığı ağır yıkımı ve sonuçlarını bütün açıklığı ile gözler önüne sermiştir.

DEPREMDEN SONRA NE YAPILDI?

Bu durumda, bölgenin hemen afet bölgesi ilan edilmesi, bu çerçevede ivedi bir bölgesel planlama yapılarak önlemlerin belirlenmesi gerekirdi. Oysa iktidar bu sorumluluğu belediyelerin sırtına yükleyerek hem kendi "sosyal devlet" sorumluluğunu üzerinden attı. Hem de afet bölgesi ilanıyla doğacak yapı yasağının arsa rantlarını düşürmesini engellemek istedi.

Kurtarmada görülen kaos ve beceriksizlik, kısmen de olsa gönüllü çabalarıyla giderilmeye çalışıldı. "Sosyal" kimliğini terketmekte kararlı olan devlet ise depremde halkın yardımına koşan sivil kuruluşların bu en güzel, en doğal dayanışma anlayışını, kendi görevlerini yerine getirmedeki eksikliğinin üzerinden örtmek için kullanmaya kalktı. Bu dayanışmayı bile istismar etmekten kaçınmadı.

Derem sonrasında yüz binlerce insan bir kişi büyük zorluklar içinde çadırlarda geçirmek zorunda kaldı.

Halkın sorunlarına uzak kalan iktidar ise bu kez de yeni yerleşim alanlarının belirlenmesinde geçmiş depremlerden ders çıkarmamakta direndi. Yer seçimi ve planlama çalışmaları bile yapılmadan 30 bin prefabrik barakanın yapımı bilinen yöntemlerle koalisyon ortaklarının yandaşlarına ihale edildi. Kalıcı konutların yer seçimlerinde yine tarım alanları, heyelanlı yamaçlar kullanılmaktadır. Felaketten bu kez de ders alınmadığını üzümlere görüyoruz. Kalıcı konut açığının hala kapatılmadığı ve depremedelerin kaderlerine terk edildiğini tespit ediyoruz.

BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞININ UYGULAMALARI

Yukarıdaki saptamalar çerçevesinde, yaşadığımız bu felaketlerden ders alarak ivedi bir bölgesel planlama yapılarak sorunların üstesinden gelinmesi beklenirken, ülkemizin imar hukukunun, planlama, toprak kullanımı, çevre, kentleşme, sanayileşme, ulaşım, alt yapı ve yapı üretimi ile bütün bu süreçlerin kamusal denetiminin bir bütünlük içinde ele alınması ve kamusal denetimin etkinleştirilmesi beklenirken, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı geçmişten ders almayı inatla reddederek, bir dizi yanlışlıklarla dolu düzenlemelere imza attı. "Doğal afetlere karşı alınacak önlemler ve doğal afetler nedeniyle doğan zararlar-

rın giderilmesi için yapılacak düzenlemeler" adı altında alınan KHK çıkarma yetkisiyle 50'ye yakın düzenleme yapılmıştır.

Bunların arasında bilimsel ve teknik kriterler göz ardı eden, gerçek bir denetim sistematigi getirmeyen, sadece fenni mesullerin işlevlerini bu kez Yapı Denetim Kuruluşları adı altındaki şirketlere devreden, aslında denetimsizliği kurallaştıran 595 sayılı Yapı Denetimi Hakkındaki KHK çıkarıldı. Bu kararnamenin özünde ise iktidarın depremi fırsat bilerek "kamusal ne varsa özelleştirme" hedefine uygun olarak yapı denetimini özelleştirme çabası vardır.

Hemen sonra bu Kararnamede yer alan "uzman" tanımına yasal bir dayanak sağlamak amacıyla da Mühendislik ve Mimarlık Hakkında Yasa ile TMMOB yasasında değişiklik yapan 601 sayılı KHK çıkarıldı. Hiçbir bilimsel ya da teknik içeriği olmayan ve uygulama olanağı bulunmayan bu kararnamenin de 595 sayılı kararnamenin de değiştirilmesi zorunludur.

Hasarlı yapıların durumlarının saptanması, bunların onarım ve güçlendirmeleri işi, amacının tam aksine yeni bir deprem karşısında riskleri artırıcı nitelikler taşımaktadır. Bu süreç de yeni bir gelir elde etme sürecine dönüşmüştür. Bayındırlık ve İskan Bakanlığınca mesleki yeterlilik kriterleri dikkate alınmadan Proje Müşavirlik (PM) Belgeleri verilmiştir. PM belgeleriyle yetkilendirilen bu büroların yürüttüğü faaliyetler tamamen denetimsiz bırakılmıştır. Onarım ve güçlendirmelerin çoğu kaçak olarak yapılmaktadır. TMMOB bu çalışmaların denetlenmesi için gerekli girişimlerde bulunacaktır.

MARMARA'DA DEPREM RİSKİ SÜRÜYOR

"Yaşanan yaşandı artık, bu bölgede deprem riskini atlattık" demek olanaklı değildir. Tam tersine bilim insanlarımız Marmara bölgesinde önemli bir deprem riskinin var olduğunu ortaya koymaktadırlar. Bu nedenle bütün sorumluluk sahipleri Marmara Bölgesini olası bir depreme karşı hazırlayacak bilimsel önlemleri belirlemek ve hayata geçirmek göreviyle karşı karşıyadırlar.

Metropolitan plan ivedi olarak gözden geçirilmelidir. Faylarla ilgili bilimsel (konumları, nitelikleri, sığ kesimlerdeki bilgileri, kara ile deniz faylarının ilişkileri) çalışmalara ayrılan kaynaklar artırılmalıdır. Disiplinler arası çalışma güçlendirilmelidir. Çeşitli kamu kurum ve kuruluşları ile üniversiteler, belediyeler ve meslek odaları tarafından yürütülen çalışmaları koordine edecek, uygulamaya dönük ilkeleri belirleyecek bir yapı kurulmalıdır.

TMMOB NE YAPACAK?

Depremi ilk saatlerinden itibaren bölge halkının yardımına koşan TMMOB ve Odalarımız, bu güne kadar yaptığı gibi konuya ilişkin görüşlerini bildirmeye, yetkilileri uyarmaya, kamuoyunu aydınlatmaya devam edecektir.

Konutu bir insan hakkı değil de kar edilecek ticari bir meta haline getiren, toprağın özel mülkiyet uğruna sınır tanımaz kullanımını teşvik eden, kent toprağındaki "özel mülkiyeti" kutsallaştıran ve rantı, yağmayı kentsel gelişmenin temel dinamiği haline getiren, elverişsiz zemin koşullarına rağmen kaçak ve

denetimsiz yapılaşmayı teşvik eden ve hatta ödüllendiren anlayışla mücadele etmeye devam edecektir.

Bunların yanı sıra TMMOB bütün mesleki etkinlik alanlarında kendini geliştirmenin, bilgi eksikliklerinden arındırma konusunda gerekli gayret içinde olacaktır. Son olarak TMMOB depremin sonuçlarını daha iyi kavrayabilmek ve uzmanlık görüşlerini toplumsallaştırmak amacıyla, 17 Ağustos 1999 günü meydana gelen depremin yol açtığı can kayıpları ve hasarların olduğu bütün bölgelerdeki;

- Yer seçimlerinin ve yerleşim kararlarının belirlenmesinde planlama ilkeleri ve şehircilik kurallarına uymayan yapıların projelendirme, uygulama ve denetim sürecinde yürürlükteki yasa ve yönetmeliklere uymayan bütün kurum, kuruluş ve kişilerin ortaya çıkarılmasına, kişisel sorumlulukları saptanan mühendis - mimar ve şehir plancıları hakkında başlatılan soruşturmaların hızlandırılmasına, deprem sonrasında meslek bilgilerini ve unvanlarını meslek disiplinine ve ahlakına aykırı biçimde kullanarak halk ile olan ilişkilerde dürüstlüğü ve güveni zedeleyen mühendis- mimar ve şehir plancıları hakkında araştırma yapılarak, bu araştırma sonuçlarına göre soruşturma yapılmasına, başlatılan ve başlatılacak bu çalışmaların TMMOB ve Odalarca, öncelikle ve ivedilikle yapılmasına, sorumlu kurum, kuruluş ve kişiler hakkında yargı dahil her düzeyde girişimde bulunulmasına karar vermiştir.

- TMMOB Yönetim Kurulu, Yapı Denetimi ile ilgili her türlü sorunu sistemdeki tüm çarpıklıkları, denetimsizliğin ve yetersizliklerin giderilmesinin imar planlama ve uygulama süreçlerini birlikte ele alan bütünlüklü bir düzenleme ile bilimin ve teknolojinin gereklerine göre ve kamusal bir görev olarak belirlenmesi için kapsamlı bir çalışmayı en kısa sürede sonuçlandırmayı örgütsel bir görev olarak ele almaktadır.

- TMMOB Yönetim Kurulu, yapılacak bir çalışmada mekanın fiziksel organizasyonunda proje ve uygulama denetimi gerektiren tüm mühendislik mimarlık hizmetlerini kapsam içine alacak ve kamusal denetim uygulamalarını gerçekleştirecek yapı üretim süreci öncesinde planlama doğal verilerinden başlayarak yapının oluşturduğu fiziksel çevreyle bütünsel uyumuna kadar görev alan mühendislik imarlık disiplinleri arasında etkileşimli bir sürecin gerektiğine inanmaktadır. Bunun yanı sıra tüm aşamalarından depremiyle birlikte sel, çığ, heyelan gibi doğa olaylarının ve yangın, nükleer atık vb. çevreye zarar veren endüstriyel felaketlerin ortam ve koşullarını da kapsamını tarihsel ve doğal çevrenin korunmasını zorunlu görmektedir.

- Mühendislik ve mimarlığın toplum yararını temel alan etkinlikler açısından doğa olaylarının yıkım olmadan da yaşana bileceği bir gerçektir. Yeter ki mühendislik ve mimarlığı halkın hizmetine sunmak kararlılığımızın önüne engel konulmasın.

- Doğa olaylarının yıkımla sonuçlanması nedeniyle yaşamalarını yitirenleri saygıyla anıyoruz. Yıkımın acılarını hala çekmekte olanlara Birliğin odalar ve üyeleriyle birlikte yanlarında olduğunu belirtmek istiyorum.

- Felaket unutulduğu zaman felakettir. Doğa olaylarının yeniden yıkımlara dönüşmemesi için 17 Ağustos ve 12 Kasım depremlerinin yol açtığı felaketi unutmadık unutturmayacağız."

DEPREM - HUKUK VE TMMOB ...

Asuman MEMEN

Çok şiddetli bir depremdi. İnsanoğlunun önceden haber almayı henüz beceremediği doğal bir felaketti. Başımıza geldi.

Yüzyilin en büyük depmiydi. Peki ama; yüzyilin en büyük felaketi olmak zorunda mıydı? Kesinlikle hayır. Depremin birçok boyutu hala tartışmalı olsa da bir yıl boyunca yerli yabancı bilim adamlarının, uzmanların birleştikleri tek nokta; depremin ekonomik ve insani yıkımının bu kadar dehşet verici olmayabileceği noktasıydı.

Ama oldu.

Neden?

Çünkü deprem Türkiye'de oldu.

Çünkü yarım yüzyıldan fazla bir zamandır Türkiye'de "kentleşme" olgusu; aklın, bilimin, mantığın, planın, programın dışlandığı bir olgu haline gelmişti. Çünkü "sağlıklı, planlı, çağdaş, güvenli, insanca yaşanabilecek kentler, kasabalar, köyler kurmak için başta siyasi iktidarlar olmak üzere kimse yıllardır kılını kıpırdatmamıştı. Kimse kolay kazançtan, ranttan, talandan, rüşvetten, yalandan vazgeçeme pahasına, Türkiye'nin aydınlık geleceğini planlamaya göze alamamıştı.

Doğal güzelliklerle dolu verimli tarım topraklarının üzerinde çil çil parlayan kolay rant; altında yatan derin fayları unutturacak kadar cazip oldu hep. Ve bu cazibe, en kısa zamanda iktidar yollarını açacak oylara dönüşebiliyordu.

Siyasi iktidar çoktan, gelecek güzel günlerin mimarı olma idealinden uzaklaştırılmış, yalnızca kendi geleceğini düşünen "çetelere" dönüşmüştü.. Zaten şimdi her koyun kendi bacağından asılıyordu. Şimdi gemisini yürüten kaplandı. Şimdi köşeyi dönme zamanıydı.

Üstelik artık tüm bunlar toplumca kanıksanmış değerler haline getirilmişti.

Bu gidice direnen, direnmeye çalışan bir avuç insan sesini bir türlü duyuramıyordu, duyuramadı. Çünkü bu sese kulak vermek sistemi baştan ayağa silkelemeyi, temizlemeyi gerektiriyordu. Aklın, bilimin, mantığın ve etiğin ışığında yanlışları görenler, bu yanlışları doğruya çevirecek gücü bir türlü bulamadılar.

Güç, bu felaketi adım adım hazırlayanlarını artık.

Öncelikle siyasi iktidarların elindeki yasama gücü, hiç bir zaman böylesi bir felaketin önlenmesi yönünde tedbir almak, düzenleme yapmak için kullanılmadı.

Yerel ve merkezi yönetimlerin elindeki yürütme ve denetleme yetkisi oy ve iktidar planlarının gölgesinde gös-

termelik uygulamalardan öteye geçemedi.

Oysa planlı bir gelecek için öncelikle yasal düzenlemeleri gerekir. Sonra da doğru bir yürütmeyi, denetlemeyi ve yargıyı zorunlu kılar.

DEPREMDEN SONRA HUKUKSAL SÜREÇ..

Ülkemizde İmar Kanunu ve İmar Mevzuatı'nın yetersizliği birçok kez gündeme getirildi. Depremden sonra en çok konuşulan konu ise imar mevzuatının planlı, sağlıklı, çağdaş kentleşmeyi sağlayacak şekilde yeniden düzenlenmesi ve yeni bir İmar ve Şehirleşme Kanununun çıkarılmasıydı. Bu yasayla birlikte yapı üretim sürecinin denetlenmesi ve yapı sigortası uygulamasına geçilmesini sağlayacak yasal düzenlemelerin ivedilikle yaşama geçirilmesi gerekliliği üzerinde geniş çevreler görüş birliği içinde oldular.

Yıllardır kentleşme ve yapılaşma sürecindeki yasal yetersizlik ve denetimsizliği dile getiren **Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB)** de depremin ardından yaptığı açıklamalarda bu yasal düzenlemelerin gerekliliğini sürekli vurguladı. Ancak TMMOB bu düzenlemelerde uzmanların, bilim adamlarının ve ilgili meslek odalarının görüşlerinin alınması gerektiğini, katılımcı bir anlayışla "kamu yararını" esas alan, "kamusal denetimi" kurumsallaştıran ve etkinleştiren bir düzenlemeyi öngördü. Bu görüşünü açıklamalarında kamuoyuna ve tüm yetkililere ileten TMMOB'nin çabalarına karşın, çok geç işleme başlayan yasal süreç hiç de özlenildiği gibi gelişmedi.

İlk etapta TBMM'ni yasama sürecinden dışlayan siyasi iktidar, sözkonusu yasaları hazırlama yetkisini Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'na vererek "Kanun" yerine "Kanun Hükmünde Kararnemelerle" sorunu çözmeye yoluna gitti.

Bayındırlık ve İskan Bakanlığı ilk etapta 10 Nisan 2000 tarihli Resmi Gazetede üç ay sonra (10 Temmuz 2000'de) yürürlüğe girmesini öngörerek yayınladığı **595 Sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanun Hükmünde Kararname**'yi hazırladı. Ardından, 28 Haziran 2000 tarihli Resmi Gazetede yayınladığı **601 sayılı Mühendislik ve Mimarlık Hakkındaki Kanun İle TMMOB Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname**yi yürürlüğe koydu.

TMMOB, bu her iki KHK ile ilgili görüşlerini hazırlık aşamasında ve yayınladıktan sonra da Bayındırlık ve İskan Bakanlığı ile siyasi iktidara ulaştırmasına karşın, bu görüşler hiç bir şekilde dikkate alınmadı. Bunun üzerine TMMOB, öncelikle 595 sayılı KHK'ye bağlı yönetmeliğin iptali ve yürütmenin durdurulması talebiyle Danıştay'a başvurarak yasal süreci başlattı. Yargı süreci, Yönetme-

likle birlikte 595 sayılı KHK'nin Anayasa Mahkemesine gönderilmesi ve sonucun buradan alınmasına kadar uzanabilecek.

Bu yargı süreci; 601 sayılı KHK'ye bağlı tasarı halindeki Yönetmeliğin yayınlanmasıyla birlikte bu KHK için de TMMOB'nin gündeminde yer alıyor.

TMMOB NEDEN İTİRAZ EDİYOR ?

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği'nin Danıştay'a gönderdiği başvuru dilekçesinde ayrıntılandığı gerekçelerini şu ana başlıklarda toplayabiliriz;

1. 595 Sayılı KHK'nin dayanağı olan 4452 sayılı "Doğal afetlere karşı alınacak önlemler ve doğal afetler nedeniyle doğan zararların giderilmesi için yapılacak düzenlemeler hakkındaki yetki kanunu"nun, 595 sayılı KHK ile amaç, kapsam ve ilkeleri aşmıştır. Yapılan düzenlemeler acil önlem adı altında uzun vadeli düzenlemeleri kapsamakta ve çıkarıldıktan üç ay sonra yürürlüğe girmesi ile de bunu kanıtlamaktadır.

2. 595 sayılı KHK, 4452 sayılı yetki yasasının öngördüğü süre içinde çıkarılmamıştır. Yetki yasasının süresi 2.12.1999 tarihli 4484 sayılı yasayla 3 ay uzatılmış olmasına karşın bu süre 2.3.2000 tarihinde dolmaktadır. Oysa 595 sayılı KHK 10.04.2000 tarihinde Resmi Gazetede yayınlanmıştır. Dolayısıyla KHK çıkarma yetkisi, süresi içinde kullanılmadığından 595 sayılı KHK "YOK" hükmündedir.

● TMMOB bu iki teknik gerekçenin yanısıra, 595 sayılı KHK'ya özü ve Anayasa'ya aykırılık noktalarından da karşı çıkmaktadır. TMMOB'nin en önemli gerekçesi ise kamusal bir görev ve sorumluluk alanı olması gereken **Yapı Denetimi Sürecinin** kamusal denetim alanından tamamen çıkartılarak "**özel şirketlere**" bırakılmasıdır.

"595 sayılı KHK ile bir kamu görevi olduğu kuşkusuz olan yapı denetim sürecinde inisiyatif ilgili idarenden alınarak tamamen yapı denetim kuruluşlarına teslim edilmiştir" diyen TMMOB, bu gerekçesine dayanak olarak Anayasa Mahkemesi'nin 1985 yılında aldığı iptal kararını örnek veriyor; "3.5.1985 tarihinde İmar Kanununda yapılan değişiklikle yapı ruhsatlarının yeminli serbest mimarlık ve mühendislik bürolarına verilmesi düzenleme altına alınmış ve bu hükümler Anayasa Mahkemesince Anayasa'nın 128 ve 129. Maddelerine aykırı bulunmuştur. Anayasa Mahkemesinin iptal gerekçesinin özünü, ruhsat verme ve yapı denetiminin kamu görevi olduğu ve kamu görevinin memurlar ve diğer kamu görevlileri eliyle yürütülmesi gerektiği" oluşturmaktadır.

● Ayrıca yapı denetim kuruluşlarının oluşum şekilleri de önemli bir tartışma konusu oluşturmaktadır. Bu kuruluşların % 51'i mimar ve mühendislerin % 49'u herhangi

sermaye sahibinin olabilecektir. Ayrıca bu kuruluşlarda hisselerin nam'a yazılı olması zorunluluğu da bulunmamaktadır. Böylece Yapı Denetim Kuruluşları (YDK'lar) en kısa zamanda zengin "müteahhitlerin" tekellerinde işleyen kuruluşlar olma tehlikesi ile karşı karşıyadır. Ayrıca YDK'ların bina taşıyıcı sistemlerinde sorumlulukları 10 yıl ile sınırlanmıştır. 10 yıldan sonra yapı denetim kuruluşunun sorumluluğu ortadan kalkmaktadır. Bu kuruluşların statüleri ve sınıfları fulu bir ortamda bırakılmış, imza atan "uzman mühendislerin" fiilen iş başında çalışmaları zorunluluğu getirilmemiş, denetim amacı görüntüsüyle tamamen yeni bir rant ve ticaret alanı açılmıştır.

★Yapı denetim kuruluşlarında çalışan mühendis ve mimarların "uzman" olmaları koşulu getirilmiş, ancak gelişen bilim ve teknolojiyle pekçok farklı dallara ayrılmış bu mesleklerde uzmanlık belirleme kriterleri bir defaya mahsus olarak 12 yıl fiilen çalışmaya bağlanmıştır. (Uzmanlık Belgesi de zaten bir kez verilmektedir.) Örneğin 12 yıl mühendislik yaptığını belgeleyen herhangi bir makina mühendisi **Uzman Mühendis Belgesi** alabilecek ve o günden sonra herhangi bir makina mühendisliği konusunda uzman imzasını kullanabilecektir. Ancak bir tek bu meslek dalında bile en azından 2 ana disiplin ve sayısız yan disiplinler, (klima, havuz, otomotiv, pnömatik vb.) bulunmaktadır. Ayrıca mühendislik ve mimarlık mesleklerinde bu gibi düzenlemelerini yapmak 1954'te çıkarılan kanunla TMMOB'ne ve bağlı Odalarına verilmiş bulunmaktadır. Böylece 595 sayılı KHK ve bağlamında yayınlanan 601 sayılı KHK amacını çok aşarak, TMMOB'nin denetim yetkisi bulunan alanlara da el atmış, bununla da kalmayarak yaptığı düzenlemeleri hiçbir bilimsel ve mesleki kriterlere dayandırmayarak geri dönülemez yanlışlara zemin hazırlamıştır.

601 Sayılı KHK doğrultusunda hazırlanan ve henüz yayınlanmamış olan "**Uzman Mühendis ve Uzman Mimar Belgesi Edinilmesine İlişkin Uygulama Yönetmeliği Tasarısı**" hakkında ise TMMOB'nin itiraz gerekçeleri aşağıdaki noktalarda oluşmaktadır;

"Anayasa'nın 135. Maddesinde; 'kamu niteliğinde meslek kuruluşları ve üst kuruluşları, belli bir mesleğe mensup olanların müşterek ihtiyaçlarını karşılamak, mesleki faaliyetlerini kolaylaştırmak, mesleğin genel faaliyetlerine uygun olarak gelişmesini sağlamak, meslek mensuplarının birbirleriyle ve halk ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hakim kılmak üzere meslek disiplinini ve ahlakını korumak maksadı ile kanunla kurumuş, yargı gözetiminde, gizli oyla seçimlerini yapan kamu tüzel kişilidir"

Ayrıca TMMOB'nin kuruluş amacı 6235 sayılı TMMOB

Kanununun 2. Maddesinde; ".. Mühendislik ve Mimarlık Mesleği mensuplarının müşterek ihtiyaçlarını karşılamak, mesleki faaliyetlerini kolaylaştırmak, mesleğin genel menfaatlerine uygun olarak gelişmesini sağlamak, meslek mensuplarının birbirleri ve halk ile genel ilişkilerinde dürüstlüğü, güveni hakim kılmak üzere meslek disiplini ve ahlakını korumak için gerekli gördüğü bütün teşebbüslerde ve faaliyetlerde bulunmak" olarak tanımlamıştır.

Bu nedenlerle de Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'nın Anayasa'da ve TMMOB Kanununda tanımlı haklarına rağmen TMMOB'nin kurumsallığını da ilgilendiren sözkonusu KHK'leri tek başına hazırlaması ve Bakanlar Kurulunca yürürlüğe konması kabul edilemez ve hukuki dayaktan yoksundur"

TMMOB, yönetmelik taslağına ilişkin olarak da ayrıntılı bir rapor halinde bir dizi itiraz ve görüşler oluşturmuştur. Bunlar şu başlıklar altında toplanmaktadır; "Yönetmelikte "Uzmanlık" kavramı yanlış tanımlanmaktadır. Meslek adamları arasında eşitsizlik yaratılmaktadır. Uzmanlık açısından sınav mutlak bir değerlendirme olamaz. Kamuda çalışan uzman belgesi alacak mühendis ve mimarların Odalara üyeliği zorunlu olmalıdır. Uzmanlık alanlarına açıklık getirilmelidir. Meslek içi eğitim, mesleki uygulamalar için gerekli bilgi ve becerileri geliştiricidir ancak üniver-

sitede verilen temel formasyonun yerine ikame edilemez. Mesleki deneyim edinme koşulları Odalar tarafından belirlenmelidir. Meslek içi eğitim programlarının süreleri, konu ağırlıkları, değerlendirme türü, koşulları, katılım şekilleri meslek alanlarına uygun olarak Odalar tarafından belirlenmelidir. TMMOB Yasası çerçevesinde verilen disiplin cezaları değerlendirme ölçütü olmalıdır. Uzmanlık belgelerinin kullanılma esasları da yönetmelikle belirlenmelidir."

Evet, ülkemizde 200 bini aşkın mühendis ve mimarı temsil eden 46 yıllık geçmişe sahip meslek örgütü TMMOB'nin depremden sonra gelişen yasal sürece ilişkin eleştiri ve önerileri genel hatlarıyla bunlar. TMMOB bu görüşlerini ulaşabildiği her kanalla kamuoyuna ve yetkililere iletmeye çalışmaktadır.

Ben yaptım oldu mantığına, bilimi, tekniği, planlamayı gözdardı eden rantçı yaklaşımlara teslim edilemeyecek kadar önemli olan bu konularda, merkezi ve yerel yönetimler TMMOB'nin ve Üniversitelerin sesine kulak vermelidir. Aksi halde **"herhangi bir ilinde 6 şiddeti üzerinde deprem olma olasılığının % 60 olduğu ülkemizde"** (TÜBİTAK verisidir) toplum olarak her halde tek seçeneğimiz, bir daha bu şiddette depremler olmasın diye dua etmek olacaktır.

26 Eylül küresel eylem gününe çağrı...

"Çünkü sermayenin dili, dini, ırkı, mezhebi, rengi, milliyeti, cinsiyeti yok. Biz de dil, din, ırk, mezhep, renk, millet, cinsiyet ayrımı yapmaksızın birleşmeliyiz. Küresel saldırıya küresel bir yanıt vermeliyiz."

Ülkemizde "KÜRESELLEŞME KARŞITI PLATFORM-LAR" kuruluyor. IMF'nin ve Dünya Bankası'nın "ince ayar, kalın ayar" diye dayattıkça dayattığı politikaların ülkemizi sürüklediği karanlıklar her geçen gün geleceğimizi daha da yok ederken artık sessiz kalamayız diyenler seslerini birleştiriyor. 26 Eylül'de Prag'ta IMF ve Dünya Bankasının yapacağı ve dünyanın her yerinden 20 bine yakın patron, politikacı, üst düzey bürokratin katılacağı toplantı, dünyanın birçok metropolünde protesto edilecek.

Yeryüzündeki milyonlarca yoksulun söz ve yaşam hakkını elinden alan çok uluslu sermayenin temsilcileri konuşacak Prag'ta. İşte bu nedenle, Dünyanın her yerinde **Küresel Sömürüye Karşı Küresel Direniş** ayağa kalkıyor. Dünya Ticaret Örgütü'nün Seattle'daki toplantısını protesto eden ve engelleyen direniş bu sefer Prag toplantısına karşı dünyanın her köşesinde sesini yükseltecek. Ülkemizde ise TMMOB, DİSK, Medya Sen, Tüm Sosyal Sen, Eğitim Sen, Enerji Yapı Yol Sen, Sosyal İş, SES, Tarım Gıda Sen, Dayanışma Sendikası, İHD, Halkevleri, Toplumsal Ekoloji

Grubu, Özgür Üniversite, ODTÜ Ekonomi Topluluğu, DSİP, MAİ Karşıtı Çalışma Grubu ve 26 Eylül Gençlik Hareketinin yer aldığı Ankara Küreselleşme Karşıtı Girişimi Ankara'da 26 Eylül'de eylem gerçekleştirecek.

KÜRESELLEŞMEDEN ALINTILAR

Türkiye'de; her 6 kişiden biri yoksulluk sınırı altında yaşıyor. • Her 5 kişiden biri çalışmak istediği halde iş bulamıyor. • Özelleştirilen kuruluşlarda çalışan her 10 kişiden 7'si işsiz kaldı. • En zengin 6.5 milyon kişi toplam gelirin yüzde 45'ini alırken, en fakir 6.5 milyon kişi toplam gelirin yüzde 1.8'ini kullanabiliyor. • Toplam vergi gelirlerinin sadece % 14'ü sermayeden, % 73'ü ise biz emekçilerden tahsil ediliyor.

Dünya'da ; yaklaşık 800 milyon kişi açlık sınırı altında yaşıyor. • En zengin 3 kişinin geliri, en yoksul 48 ülkenin toplam zenginliğine eşit. • Dünyanın en büyük 10 ekonomisinden 51'i çok uluslu şirket; sadece 49'u devlet. • Yetersiz beslenme nedeniyle hergün 30 bin çocuk ölüyor. • Yoksul ülkeler hergün 38 trilyon lira dış borç ödemesi yapıyorlar. • İnsanların % 85'i eşitsizliğin arttığı ülkelerde yaşıyor.

"Bu macera bitmeli, Eurogold gitmeli!"

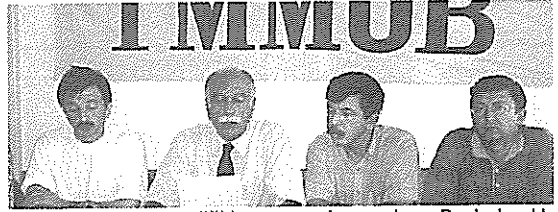
✓ Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Yönetim Kurulu; Bergama Altın Madeni işletmesine karşı çıkmak ve Bergamalılara destek vermek için 9 Eylül İzmir'in kurtuluş gününde İzmir'de basın açıklaması düzenledi. Şube Başkanı Doğan ALBAYRAK, Şube ve İKK Sekreteri Kazım UMDULAR'ın katıldığı açıklamada TMMOB'ne bağlı Odaların İzmir Birim temsilcileri de yer aldı. Açıklamanın ardından Bergama'ya hareket eden ekip, Çamköy'de köylülerle birlikte bir forum düzenledi ve Bergama Belediye Başkanı'nı ziyaret etti.

İzmir'in düşman işgalinden kurtuluşunun 80'inci yılında Ege'de yeni bir zorba işgali yaşanıyor. Ancak bu işgal silahla, topla tüfekle değil, entrikayla, lobiyle, uluslar arası ekonomik yaptırımlarla yapılmaya çalışılıyor. Karşı koyanların onurlu mücadelesi ise çıplak göğüslerindeki toprak, yaşam, insan sevgisinden alıyor gücünü.

Elektrik Mühendisleri Odası Lokalinde 9 Eylül Cumartesi günü yapılan basın açıklamasına TMMOB Yönetim Kurulu üyeleri, TMMOB'ne bağlı Odaların İzmir Birim temsilcileri ve üyeleri, kalabalık bir gazeteci topluluğu katıldı. TMMOB Başkanı Kaya GÜVENÇ'in okuduğu basın açıklamasında, TÜBİTAK'a hazırlatılan raporun Danıştay'ın kesinleştirdiği mahkeme kararında herhangi bir değişikliğe ve yoruma yol açamayacağı kesin dille ifade edildi. Bu raporu Yargı Kararını değiştirmek yönünde kullanan ve şirketin ruhsat tarihini uzatanların hukuk dışı uygulamalar içinde olduğu vurgulanan açıklamada özetle şöyle denildi;

"Dünyada örnek oluşturan bir çevre hareketi Bergama'da hayat bulmuştur. Konunun 10 yıl süren hukuksal boyutu da bir diğer önemli aşamadır. Danıştay'ın verdiği nihayi karar sonucunda Bergama Ovacık altın madeni yöre insanının ve bilimin doğruları yönünde hukuken ve idari olarak sonlanmıştır.

Ancak tüm bu gelişmeler ortada iken Türkiye Cumhuriyeti

Mahkemelerinin verdiği karar uygulanmazken, Başbakanlık talimatı ile TÜBİTAK tarafından hazırlanan bir rapor ile; maden işletmesini üstlenen EUROGOLD Madencilik A.Ş. adlı firma "yeni bir durum varmışçasına" girişimlere başlamış ve adı geçen raporu bir "karar olarak" kamuoyuna sunma gayreti içine girmiştir. Oysa Danıştay 6. Dairesi 13 Mayıs 1997 tarihli "Bergama'da siyanürle altın çıkarılmasına izin veren çevre Bakanlığı'nın işleminin iptali" kararı Hükümet tarafından bugüne kadar uygulanmamış, Çevre Bakanlığı ise bu kararı temyiz etmiştir. Çevre Bakanlığının bu temyiz istemi Danıştay 6. Dairesince 3 Nisan 1998'de reddedilmiş ve böylece yargı sürecinin son halkası da karara bağlanmıştır. **Konu hukuk dışı olmanın yanında, bilime ve bilimsel ahlaka da aykırı yollar taşımaktadır.** TÜBİTAK raporu, TMMOB ortamında, odalarımızın katılımı oluşturulacak bilimsel bir çalışma grubunca değerlendirilecek ve bu rapora ilişkin detaylar ilgili çevrelere aktarılacaktır.

Diğer yandan Bergama Çevre Yürütme Kurulu Başkanı Oktay KONYAR, Bergama Köylüleri ve Sefa TAŞKIN hakkında Bergama Savcılığı'nca açılan dava tarafımızca üzüntü ile karşılanmıştır. Dünya'ya ve Türkiye'ye örnek oluşturan bir çevresel duyarlılığı yaratan insanlar hakkında yasadışı örgüt suçlaması ile dava açılması gerçekten üzücü bir gelişmedir. Devlet, yargı kararlarının uygulanmasını sağlayacağı yerde, yargı kararlarına uyulmasını isteyen insanları cezalandırmak yoluna gitmektedir. Biz TMMOB olarak konunun takipçisi olacağız.

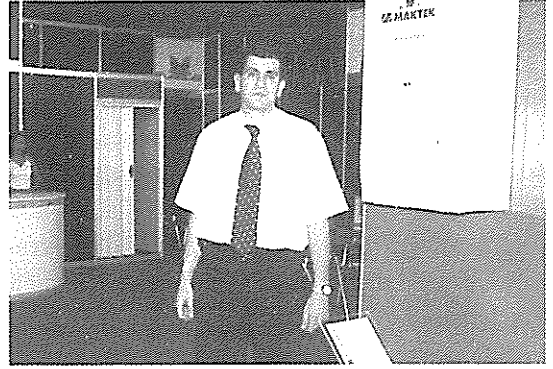
Başbakanlık talimatıyla hazırlanan TÜBİTAK raporu, altın madenciliğini aklamaya ve faaliyete meşruiyet kazandırmaya yönelik bir girişimdir. Ancak bu aşamada önemli olan bilimin ve bilim insanlarının hukuk dışı süreçlere alet edilmek istenmesi olayıdır. Bunun kabul edilemez olduğu açıktır."

Basın açıklamasının ardından Bergama'ya hareket eden TMMOB heyeti Çamköy'de halkın katılımıyla bir forum düzenledi. Forum'a E.Ü. Çevre Sorunları ve Uygulamaları Merkezi Müdürü Prof. Dr. Ümit ERDEM, İTÜ Çevre Mühendisliği Bölümünden Prof. Dr. İlhan TALINLI, İTÜ Metalürji Mühendisliği Bölümünden Prof. Dr. İsmail DUMAN, E.Ü. Kimya Bölümünden Doç. Dr. Hüseyin YILDIRAN, Bergamalı köylülerin avukatı Senih ÖZAY, Bergama Çevre Yürütme Kurulu Başkanı Oktay KONYAR ve Orman Mühendisleri Odası İzmir Şube Başkanı Ahmet ERASLAN konuşmacı olarak katıldılar. Köylülerin ilgiyle katıldıkları forumun ardından Bergama Belediye Başkanı makamında ziyaret edildi.

69. İZMİR ENTERNASYONEL FUARINDA ÜYELERİMİZ

MAKTEK A.Ş.

Üyemiz Mehmet Çetinel'in ortağı olduğu Alpel - Maktek bu yıl da İzmir Fuarında yerini aldı. Maktek Pazarlama Satış Sorumlusu Enis TEZER, bu yıl makina firmalarına ayrılan yerin olumlu olmadığını belirterek, geçen yıl daha yoğun bir ilgi görmüş olduklarını söyledi. Maktek standında yeni ürün olarak 22.000 Kcal/h hermetik bacalı kombi ürününü sergiledi. Ege'de ilk kombi üreticisi olduklarını belirten TEZER, pazar payı ve dağılım ağında iddialı olduklarını söyledi.

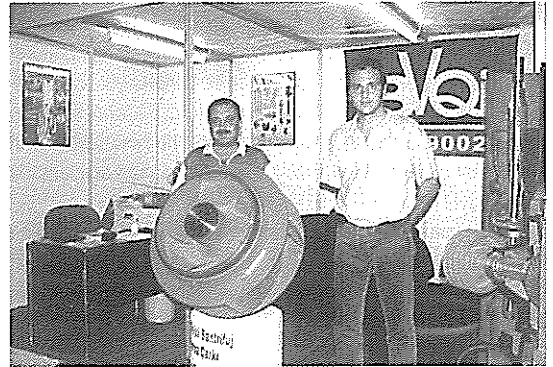
TERMODİNAMİK A.Ş.

Termodinamik A.Ş. Satış Sonrası Hizmetler Müdürü Bülent PEKER, yeni piyasaya sürdükleri katı yakıtlı kat kaloriferi kazanı EKY-25 ve EKY-60 modelini ve ATMSFERİK BRÜLÖRLÜ kat kaloriferlerini sergilediklerini ve tüketiciden ilgi gördüklerini söyledi. Petrol ürünlerinin aşırı zamlanmasıyla katı yakıtlı model geliştirmek zorunda kaldıklarını belirten PEKER, geçtiğimiz yıl deprem olmasına karşın hareketli bir fuar dönemi yaşadıklarını kaydederek bu yıl fuarın umdukları kadar canlı ve verimli geçmediğini dile getirdi.

VANSAN A.Ş.

Üyemiz Özden ERTÖZ'ün firması, pompa üreticisi VANSAN da bu yıl fuar katılımcıları arasında yer aldı. Makina Mühendisi Can ERTÖZ, bu yıl ISO 9000 belgesi aldıklarını belirterek, özel imalatlarını sürekli geliştirdiklerini anlattı. Standlarında Petkim için üretilen 1200 beygir gücünde 4700 ton/h debisinde ve 47 m basınçta çift emişli dip pompasını sergilediklerini belirten ERTÖZ, fuarın kendileri için yararlı olduğunu yeni üretim dalgıç pompalarını tanıttıklarını ve bayilik görüşmeleri yaptıklarını söyledi.

DOPA LTD.

Üyemiz Cüney ÖZYAMAN'ın yönetiminde Doğal Isı'nın kardeş firması olarak ticari yaşamına yeni başlayan DOPA LTD de EBSO pavyonundaki standıyla fuarda yer aldı. Dopa NİN ÜRÜN YELPAZESİNDE doped TEKNİK ÜRÜNLERİ Türkiye Distribütörlüğü, FENTEK ürünleri Ege Bölge Distribütörlüğü, LİNK boru asla sistemleri Ege Bölge Distribütörlüğü, TERMODİNAMİK yetkili bayiliği, ARILI - PIPELIFE bayiliği, SÜPERMATİK teknik ürünleri bayiliği, FLOTEKS su depolama tankları satıcılığı ve muhtelif imalatlar yer alıyor. ÖZYAMAN henüz yeni bir firma oldukları için tanıtıma önem verdiklerini fuarda da bu nedenle yer aldıklarını söyledi.

69. İZMİR ENTERNASYONEL FUARINDA ÜYELERİMİZ

YAĞMUR TEKNİK

Bu yıl tanıtıma ve yeni ürün geliştirmeye ağırlık veren Yağmur Teknik, altı ay önce piyasaya sürdüğü Kömürlü Kat Kaloriferi Kazanını tanıtıyor. Kazana isteğe bağlı olarak eklenebilen serpantin sistemi sayesinde ek masraf gerektirmeden sıcak kullanım suyu elde edilebiliyor. Kömürlü, toz kömürlü ve prına yakıt yakabilen kazanların özellikle İç Ege bölgesinden yoğun talep aldığını ve bu modellerin tüketici açısından ekonomik olduğunu belirten Pazarlama Sorumlusu Mustafa METİNKAYA ayrıca LPG ve doğal gazla çalışabilen atmosferik brülörlü kazanlarda da iddialı olduklarını vurguladı.

RETA MÜHENDİSLİK

Üyemiz Refik YÜKSELİR'in sahibi olduğu RETA Mühendislik Metal Yapı Elemanları ürünlerini EBSO pavyonundaki standında sergiledi. Depolama ve stoklamada alanların ekonomik ve verimli kullanımının önemi göz önüne alınarak tasarlanan raf sistemleri kalite ve kullanım ömürleri ile iddialı.

İNTEK Mak. End. Tic. Ltd. Şti.

Üyemiz Oğuz İNCEOĞLU'nun sahibi olduğu ve pompa konusunda uzman İNTEK firması, 10. kez fuarın katılımcıları arasında yer aldı. GMS Pompaları ve ŞİRİNOĞLU pompa Firmalarıyla birlikte düzenledikleri standta İNTEK, bütün akışkanlarda kullanımı olan özel endüstri pompalarını ve asit pompalarını sergiledi. İNCEOĞLU 20'ye yakın pompa firması ile birlikte çalıştıklarını belirtti. Müşterilerine en uygun seçimi sunabilmek için "Pompa- market" hizmet anlayışını yerleştirmeye çalıştıklarını söyleyen İNCEOĞLU, bu yönde önemli adımlar attıklarını kaydetti.

ESSİAD

Ağırlıkla Üyelerimizin bulunduğu firmaların üye oldukları Ege Soğutma Sanayicileri ve İş Adamları Derneği, EBSO pavyonundaki geniş standda çalışmalarını ve üyelerini tanıttı.

ESSİAD Standında yer alan firmalar; AKDENİZ Soğutma, ATA Makina ve Isı Sanayi ve Tic., BARLAS Soğutma, BARUT Mühendislik, BÜYÜKŞ Klima, CANTEK Soğutma Mak. San., DİNAMİK Isı, GÜNTAŞ Mühendislik, İMAS İzmir Makina ve Soğutma San., KLİTERM Mühendislik, KÜLAHÇIOĞLU A.Ş., LAZER Soğutma, PNÖSO PNÖMATİK, TİMSAN Isı, TERMO SAN, FRİGODUMAN, TÜRKÖĞLU Makina, ALSER, ŞEHİTOĞLU Isıtma Soğutma.

KENDİ "TEMİZ" ENERJİNİ KENDİN ÜRET

"Alternatif enerji", "temiz enerji", "yenilenebilir enerji"...

Son yıllarda giderek sıkça duyduğumuz, konulardan biri haline geldi. Gelişmiş ülkelerin enerji politikalarında her geçen gün daha etkili şekilde yer alan "temiz enerji"nin önemi ülkemizde de her geçen gün biraz daha anlaşılacaktır. Temiz enerji henüz ulusal enerji politikalarımızda özlenen yerini alamasa da kişisel ve küçük çabalarla günlük yaşamımıza giriyor. Bunlardan birini Üyemiz **Nihat KURTULUŞ**'un işletmesinde görmek mümkün.

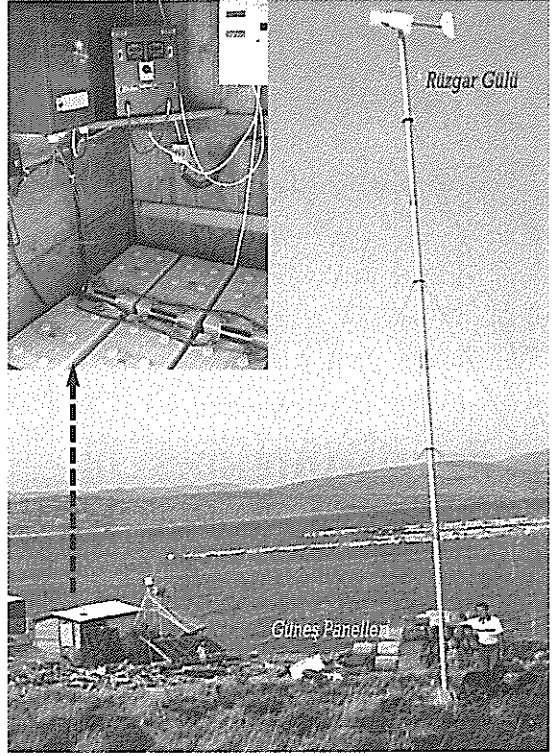
Üyemiz ve Oda Denetleme Kurulu Üyesi **Nihat KURTULUŞ**, 1995 yılında Alaçatı Mersin Koyunda kurduğu balık çiftliğinde örnek bir "temiz enerji" uygulaması gerçekleştirdi. Benzer işletmelere model olabilecek bu çalışmayı yerinde görüntüleyerek Bülten okurlarımızla paylaşmak istedik.

Nihat KURTULUŞ'un eşi **Sevinç Hanım**la birlikte işlettiği balık çiftliği yaklaşık 100 bin ton /yıl kapasiteli. Çiftlikte 6 personel çalışıyor. Nihat Bey ve Sevinç Hanım iki çocuklarıyla birlikte zamanlarının önemli bir kısmını çiftlikte geçiriyorlar. Günlük elektrik enerjisi ihtiyaçlarının aylık maliyeti 400.000.000 TL'ye ulaştığında bölgenin zengin temiz enerji kaynaklarından yararlanma konusunda kafa yormaya başlamış **KURTULUŞ** çifti. Sonunda da güneş ve rüzgar enerjisinin entegrasyonuna en akılcı çözüm olarak karar vermişler. **Nihat KURTULUŞ**, işletmede kurulan sistemi ve avantajlarını şöyle anlattı:

"Şuan güneş pili diyebileceğimiz panellerle bir rüzgar gülünün ürettiği elektrik enerjisi, sistemin ana kaynağını oluşturuyor. Yalnızca birine dayalı (güneş veya rüzgar) sistem mevsim koşullarına uygun olmayacaktır. Amacımız günlük ihtiyacımız olan (aydınlatma ve ev aletlerinin çalışmasında kullanılan) enerjiyi karşılamaktır. (İşletmede kullanılan ve yüksek güç gerektiren makinelerin enerjisi bu üretimden karşılanmamaktadır.) Sistemde rüzgar gülü alternatif akım üretmektedir. Maksimum gücü 0.77 kw/h'tir. Trafo aracılığıyla üretilen alternatif akım doğru akıma çevriliyor ve akülere şarj ediliyor. Sistem 24 volt'a göre kurulmuş durumda. Güneş panellerinden elektrik enerjisi için ise 12 volt'luk paneller seri bağlanarak 24 volt'luk sisteme uygun hale getirilmiştir. Panellerde üretilen doğru akım, aynı şekilde doğrudan akülere şarj ediliyor. Inverter aracılığıyla akülerden alınan 24 volt, 50 herz = 220 volt'a dönüştürülerek sisteme verilmektedir. Sistemin toplam stoklama gücü 18 kw/h'tir ki bu da işletmenin 3 günlük elektrik ihtiyacı demektir.

Güneş enerjisinin kış koşulları da dikkate alınarak çıkarılan günlük ortalama elektrik üretme kabiliyeti 4.5 kw/h'tir. Sistem 35 adet ampülü, üç adet buzdolabını, 2 TV'yi, 1 bilgisayar, bir kuyu su pompasını ve elektrik süpürgesini çalıştırmaktadır.

Bu sistemi kurmadan önce söz konusu elektrik enerjisi ihtiyacını 2 adet 6.5 kw ve 7.5 kw gücündeki jeneratörle karşılıyorduk. Kendi maliyetleri 800 milyon TL idi. Ve her ay ortalama yakıt gideri (6 saat /gün çalışma ortalaması ile) 400 milyon TL'ye ulaşmıştı. Yeni sistem ise toplam 10.5 milyar TL'ye mal oldu. Hesaplarımıza göre günde 24 saat enerji sağladığımız düşü-

nüldüğünde, ilk yatırım maliyetini 8 ayda çıkarmaktadır. Ekonomik çalışma ömrü güneş paneli için 30 yıl garantili, 70 yıl kullanım ömrü var. Rüzgar gülü için ise 2 yıl garanti ve 20 yıl ekonomik ömür söz konusu.

Sistemin bir diğer özelliği gelişmeye uygun olmasıdır. Sistem yeni eklemeler yapılabilir. Sistemde yalnızca bu amaç için üretilmiş 12 volt (255 amper) gücündeki sulu aküler kullanılıyor. Akülerin kullanma ömrü toplam 5 yıldır ancak doğru kullanılması halinde bu süre 7 yıla kadar uzayabiliyor. Bu sistemde en sık değiştirilebilecek olan parçalar da bunlardır."

ALTERNATİF ENERJİ KOMİSYONU ALAÇATI'DA

Şubemiz Alternatif Enerji komisyonu üyeleri Alaçatı'da Güçbirliği Holding'in kurduğu rüzgar çiftliğini inceledi. Toplantısı burada gerçekleştiren Komisyon üyeleri, Üyemiz Aydın YALÇIN'dan rüzgar santrali hakkında bilgi aldılar.

VITAE NOSTRUM

Muzaffer ÇELİK

Türk dilinin ve şiirinin devlerinden Can YÜCEL'i geçen yıl bu vakitler toprağa vermiştik. Büyük eğitimci ve eski Milli Eğitim Bakanlarından Hasan Ali YÜCEL'i bugün Can YÜCEL'in babası olarak anıyoruz.

1926 yılında İstanbul'da doğdu. Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Klasik Filoloji Bölümü'nde okuduktan sonra, öğrenimine Cambridge Üniversitesi'nde devam etti. Bir süre de BBC radyosunda çalıştı.

Can YÜCEL'in çalışma alanlarından biri de çevirileriydi. O'nun çevirilerini basit anlamda çeviri olarak algılamak mutlaka çok yanlış olacaktır. O'nun çevirilerini daha çok "Türkçe'ye kazandırma" olarak değerlendirmek gerekir.

Sözlerin ya da sözcüklerin karşılığını ararken onların beyinlerde yaptırdığı tarihsel ve toplumsal çağrışımları da incellemele hesaba katıp olayı ya da düşünceyi Türkçe'de anlatırdı. "To be or not to be, that is the question"nın Türkçe karşılığı "olmak ya da olmamak mesele bu" diye bilinir.

Bu söz İngilizce'de çok derin anlamlar taşır, bir çok çağrışımlar yaratır ... Ama bu sözü dilimize "olmak ya da olmamak" olarak çevirirsek biraz tarzanca çevirisi yapmış oluruz. Her şeyden önce "to be" nin Türkçe'deki karşılığı sadece "olmak"la sınırlı değildir. Aynı zamanda "var olmak" anlamını da taşır. Shakspeare kendi dilinde var olmak sorununu -varlık sorunsalını - çok iyi anlatmıştır.

Can YÜCEL ise bu sorunsalı "bir ihtimal daha var ... o da ölmek mi dersin.." sözüyle anlatmayı sorunsalın algılanması açısından en doğru çözüm olarak görmüştür.

Şiir çevirilerine gelince; Tomris UYAR, Can YÜCEL'le yaptığı bir söyleşide (Milliyet Sanat, sayı 65, 1 Şubat 1983)*Şunları söylemiş;

"Çeviri kadın gibidir, güzeli sadık olmaz, sadığı güzel" diye bir atasözü vardır.

Çoğu atalar gibi, Rus atası da yanlış. Çeviri kadın gibidir, doğru. Doğru, ama güzeli sadık olur onun da. Sadığı güzeli mi olur, bak onu bilemiyorum. Bu köpeksi kuşukum, belki de o 'güvenilir'ya da 'sadık' belenmiş çevirmenlerin harfi, lâfzî anlamı yakalayacağım derken şiirin tınısını kaçırmış oluşlarından doğuyor.

Oysa şiiri şiir eden tınıdır, o gümleri mi şiir de gümler...

Şiir (...) tınılarla zaman içre yaratılmış, patlatılmış bir olaydır."

Kendi sözleriyle hayatı şiir olarak yaşadı.

Ne söylesle şiir oldu.

En yakası açılmadık küfürlerin en güzelini de o söyledi.

Nazım'a saldıranlara da en güzel cevabı o verdi.

Tüzükten daha fazla şeylere ihtiyacımız olduğunu da ondan öğrendik

Aşk olsun sana

Sevgili Hüsrev'e merhaba

Hüsrev Öztürk geçtiğimiz yıl 12 Eylül'de aramızdan ayrıldı. 1960 yılında Uşak'ta doğan, ilk müzik derslerini Ankara Körler Okulunda flüt öğretmeni Şahin İşiner'den alan, çeşitli nedenlerle müzik eğitimine devam etmek yerine E.Ü. Basın Yayın Yüksek Okulu'na kaydolun mezun olduktan sonra da müzik alanında kendini geliştirmeyi sürdüren Hüsrev Öztürk; üniversite yıllarında amatör tiyatro gruplarının çalıştırıcılığını üstlendi. Çevresindekilere müziği, tiyatroyu, insanı, yaşamı sevmeyi öğretti. Birçok ülkenin otantik ve etnik müziklerini dağarcığına katarak onları yeniden üretti, paylaştı. Sevgiyle kal Hüsrev... Unutmuyoruz seni. Biliyoruz çünkü, unuttukça eksileceğimizi, yoksullaşacağımızı. Yeniden üretmedikçe tükeneceğimizi. Sevgiyle kal dostluğun en güzel sesi.

Hüsrev'e

"Dediler cumartesi akşam kalp krizi, gel de inan, gel de dayan...!"

Savaşmaya benzedi yaşam
ölülerimize ağlayacak zaman yok,
anılarımızı anmaya,
yumuşak çimenlerde yatar gibi
birkaç saniye nefes almaya zamanımız yok.
ölülerimiz aılıyor aramızdan

biz koşarak terkederken onları

savaşmaya benzedi zaman
kırık dallarda sarkan olgun yemişler
işte talan edildi bu bostan,
yıkıldı tarhlar
çiğnendi nadas...

ölülerimiz bakakalıyor aramızdan;

nereye koşuyor dostlar

kaç saniye yas

kaç dakika anma töreni...

nerede hani sayfalar dolusu dize

notalar dolusu şarkı

nerde yüreklerimizin en ince yeri

sesi kadife arkadaş nereder

nerde diyaframı öğreten sana

nerde o ince uzun soluklu flüt sesi...

nerde

gülünen ağlanan

yalnızca bakışlarda paylaşılan...

nerde yaşamadıklarımız?

bir savaşa döndü yaşam,

ölülerimizi toplamaya gücümüz yok

yok gidenlere ağlamaya zaman...

Asuman MEMEN (13.09.1999)

GECEYARISI SAYIKLAMALARI

MKS.

İNSANIN, tek başına yıllarca da olsa kafasını dinleyebileceği bir yer... Tek odalı Amerikan salon – salomanje, mutfak, banyo, süper lüks; ekstra Amerikan-bar bile eklenebiliyor.

Bütün ertelenmiş işlerinizi programlayabilir, tasarımlarınızı yaşama geçirebilirsiniz. Yıllardır biriken, okunmayı bekleyen kitaplar, dergiler sindire sindire okunmalıdır. Günün iki üç saatini mutlaka bir şeyler yazıp çizmeye ayırmalısınız. Sonuçta bir yazar – çizer hatta bir “**alim**” olmak elinizdedir.

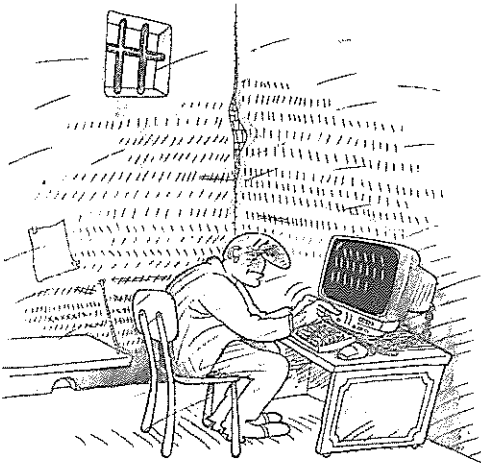
Bu süreçte aktif olmak da mümkün... Spor içinizdeki dinamizmi yeniden canlandıracaktır. Voleybol sayesinde sıçrama yeteneğiniz gelişecek; tenis ile reflekslerinizi hareketlendireceksiniz. Golf tutkusu ise dikkatinizin bir noktada toplanmasını sağlayacaktır. Açık havada diğer spor dallarına da atlamaz, sizin gençliğinize yeniden kavuşmanızı kolaylaştıracaktır.

Sabah açık büfe kahvaltıya davellisiniz. Öğle için bir diyet menüsü uygun olacaktır. Keyfinize kalmış. Akşam yemeğini mum ışığında biftek porsiyonunuzu 1930 model bir kırmızı şarapla yudumlayarak geçirmeye ne dersiniz?

Öğünerek söylemeliyim ki, **F TİPİ** cezaevlerinde yaşam standartı İsvç'i bile geride bırakacaktır. Vatandaşlarımız müsterih olsun.

Son olarak “mum”larımızın “**jop**” modelinde olduğunu, ödenek yokluğundan “**kesik kollarınızın**” tenis raketi olarak kullanılabileceğini, alternatif sporların içinde **boks, tekvando, karate ve elektriğin** de bulunduğunu F TİPİ projemizin birkaç önemsiz ayrıntısı olarak eklemem gerekiyor.

(Daha ne istiyorsunuz?)

Mehmet SELÇUK

Şubemizin 30. Kuruluş Yıldönümü anısına düzenlenen
“Makina ve İnsan” konulu karikatür yarışması.

MURPHY YASALARI

1 No’lu Ders

Almak istediğiniz dersin kotası eğer yalnızca 30 öğrencilikse, siz başvurur 31’inci öğrencisinizdir.

Schmidt’in Sanat Rehberi

Heykel; bir tabloya daha iyi bakabilmek için geri geri gittiğinizde çarptığınız şeydir.

Langsam Yasaları

1. Her işin gerçekleşebilmesi bir duruma bağlıdır.

2. Hiçbir iş her koşulda her koşulda başarıyla tamamlanamaz.

3. Her işin başarıyla tamamlanması arada sırada olan bir şeydir.

Miraglia’nın Yasalar Kuralı

Kapalı oylama yapıldığı sürece çok önemli bir değişiklik yapılmasını önermeyin.

Barbara’nın Ders Saatlerine İlişkin Kuralı

Peşpeşe iki dersiniz varsa, her biri kampusun farklı yerlerindedir.

Murphy’nin Kocalar Hakkındaki 2 No’lu Kuralı

Eşinizin doğum gününden sonra ilk kez dışarı çıktığınızda, eşinize doğum günü için aldığınız armağanın % 50 ucuzladığını görürsünüz.

Whistler Yasası

Hiçbir zaman kimin akıllı olduğunu bilemezsiniz, ama kimin daha üstün konumda olduğunu bilirsiniz.

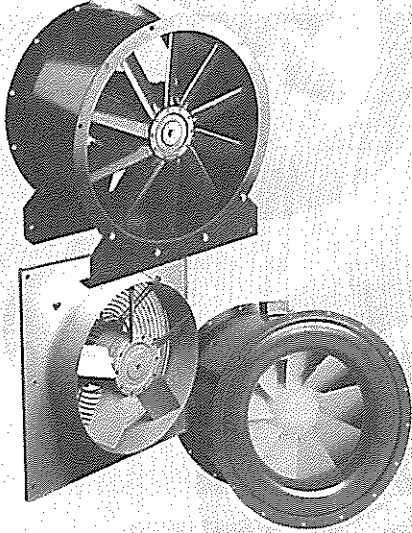
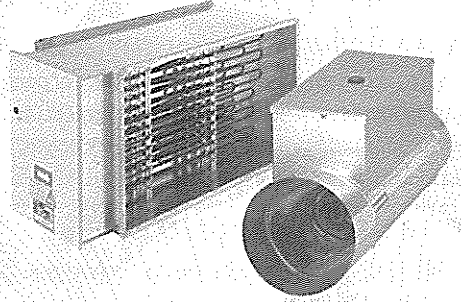
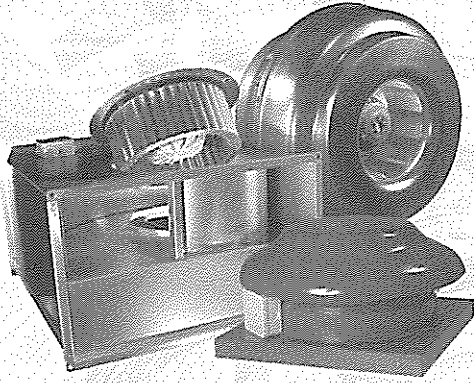
Einstein’in Başarı Denklemi

A yaşamdaki başarıysa, o zaman A eşittir x artı y artı z. x işiniz, y eğlenmeniz ve z çenenizi kapalı tutmak gerekliliğidir.

(Kaynak: Murphy’nin Yasaları / Arthur Bloch / Bob Louka- hyb yayıncılık)

ÖSTBERG
Kanal Tipi ve Çatı Fanları

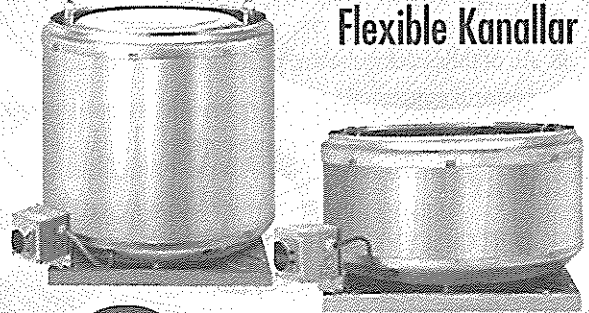
VEAB
Kanal Tipi Isıtıcılar

AIRFLEX
Flexible Kanallar

Aksiyal ve
Karışık Akımlı
Fanlar

BABCOCK
Çatı Fanları

IMCO
HAVALANDIRMA
SİSTEMLERİ

HAVALANIZ DEĞİŞSİN

İMCO ENDÜSTRİYEL MALZEME VE TAAHHÜT SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.
Ege Ticaret Mrk. 1203 / 7 Sk. No: 2/M İnönü Caddesi Ozan Sk. No: 5/1
35110 Yenisehir - İZMİR / TÜRKİYE 81090 Kozyatağı - İSTANBUL / TÜRKİYE
Tel: 0.232.449 03 04 Fax: 0.232.457 46 41 Tel: 0.216.411 45 95 Fax: 0.216.411 24 21